Toimitusjohtajan katsaus: Raisio keskittyy ja panostaa kasvuun

Makeisliiketoiminnan myynti joulukuussa 2017 oli Raision ensimmäinen strateginen askel kohti keskittymistä yhtiön ydinliiketoimintaan eli terveellisiin elintarvikkeisiin. Makeisliiketoiminnan kaupasta saadut varat jo ennestään vahvan taseen kanssa mahdollistavat panostukset orgaanisen kasvun luomiseen ja ydinliiketoimintaa tukeviin yritysostoihin.

Raisio uuden alussa

Organisaatiorakenteen uudistamisella alkuvuonna 2018 suuntaamme kaikki resurssit tukemaan uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön strategisia tavoitteita. Raisio lisää panostuksia tuotekehitykseen sekä tunnettujen ja arvostettujen brändiensä potentiaalin hyödyntämiseen. Kasvun ajureita ovat kuluttajien tarpeisiin vastaavat uutuustuotteet, laajentuminen uusiin tuotekategorioihin ja uusille markkina-alueille.

Kasvu orgaanisesti ja yritysostoin vaatii pitkäjänteistä työtä ja luo pohjan omistaja-arvon parantamiselle. Raisio on nettovelaton yhtiö, jonka nettokassa vuoden 2017 lopussa oli 105 miljoonaa euroa.

Raisio julkisti katsauskauden jälkeen tammikuun lopussa 2018 harkitsevansa yhtenä strategisena vaihtoehtona naudan- ja kalanrehuliiketoimintojensa myyntiä. Neuvottelut on käynnistetty useiden toimijoiden kanssa ja tavoitteena on saada neuvottelut päätökseen kevään 2018 aikana.

Raision tavoitteena on kasvaa orgaanisesti ja yritysostoin terveellisissä elintarvikkeissa.

Kaksijakoinen vuosi 2017

Vuoden 2017 onnistumisia olivat Elovena- ja Benecol-tuotteiden noin 10 prosentin myynnin kasvu Suomessa sekä kalanrehujen viennin lähes 30 prosentin kasvu Venäjälle. Myynnin hyvä kehitys näkyi myös liiketuloksen paranemisena.

Konsernin liiketulos makeisliiketoiminta mukaan luettuna jäi vertailukaudesta selvästi. Merkittävin liiketuloksen laskuun vaikuttanut tekijä oli makeisliiketoiminnan haasteet Isossa-Britanniassa. Myös Benecolin liiketulos jäi merkittävästi vertailukaudesta kuluttajatuotteiden korkeampien alihankintakustannusten ja Benecol-tuotteiden raaka-aineena käytettävien sterolien maailmanmarkkinahintojen voimakkaan nousun seurauksena, sillä kohonneita kustannuksia ei saatu täysimääräisinä vietyä lopputuotteiden hintoihin. Raisio on turvannut tuotannossaan tulevina vuosina tarvittavien sterolien saatavuuden ja hintatason.

Vastuullisuus luo perustan toiminnallemme

Edistämme Raision strategisten tavoitteiden toteutumista toimimalla vastuullisesti. Viime vuonna työmme toi merkittäviä tuloksia: konsernin hiilidioksidipäästöt pienenivät 45 prosenttia, terveellisten elintarvikkeiden osuus tuotevalikoimastamme nousi 65 prosenttiin ja sitoutimme tavarantoimittajiamme konsernin päivitettyihin eettisiin periaatteisiin.

Huomioimme vastuullisuuden kaikessa toiminnassamme, sillä se on olemassaolomme perusta. Olemme sitoutuneet konsernin nykyisen vastuullisuusohjelman toteutukseen ja vuonna 2018 asetamme uudet tavoitteet vastuullisuutemme kehittämiselle.

Pekka Kuusniemi
toimitusjohtaja

Toimintaympäristö

Raisio-konserni on kansainvälinen hyvinvointiin ja kannattavaan kasvuun keskittyvä elintarvike- ja rehuyhtiö. Strategiamme ydin on terveellisissä ja vastuullisissa brändituotteissa. Raisio seuraa tiiviisti kuluttajien ruokailutottumusten muutoksia ja tuo markkinoille uudenlaisia terveellisiä aamu- ja välipaloja. Raisioagro uudistaa digitaalisilla palveluillaan ja edistyksellisellä ruokintaosaamisellaan maitotilojen ja kalankasvatuksen tuottavuutta, kannattavuutta ja vastuullisuutta.

Elintarvikkeet

Ruoka ja ravinto ovat kuluttajien suuren mielenkiinnon kohteita. Erilaiset, keskenään ristiriitaisetkin ja usein vaihtuvat viestit siitä, mitä kannattaa syödä, on yksi aikamme suurista ilmiöistä. Kuluttajat ovat epätietoisia ja ottavat itse entistä enemmän selvää ruokaan liittyvistä asioista. Luotettavat brändit ja luonnollisista raaka-aineista valmistetut tuotteet ovat kuluttajien suosiossa.

Raisio on selvittänyt kuluttajatutkimuksissa välipalasyömiseen, jaksamiseen, sydänterveyteen, vatsan hyvinvointiin ja kasvipohjaiseen ruokavalioon liittyviä tarpeita ja vaikuttimia. Välipalasyöminen kasvaa kiireisessä arjessa ja välipalat vastaavat tällä hetkellä jo noin 50 prosenttia päivittäisestä energiasta. Välipalojen kysyntää kasvattaa myös kuluttajien siirtyminen itse tehtävistä välipaloista valmiisiin ja mukaan otettaviin välipaloihin. Kasvavan välipalasyömisen rinnalla kuitenkin myös ruokailun ja yhdessä syömisen merkitys kasvaa.

Kuluttajat suosivat luonnollisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita.

Kasvipohjaisen ravinnon kysynnän kasvu jatkui voimakkaana ja yhä useammat kuluttajat haluavat keventää ruokavaliotaan. Ilmiö näkyy välipalasyömisessä ja aterioissa. Luonnolliset raaka-aineet, kuten suomalainen kaura, sopivat suomalaisten kuluttajien mielestä erittäin hyvin vastaamaan kasvipohjaiselta ruoalta odotettavia terveydellisiä ja hyvinvointiin liittyviä tarpeita.

Vuonna 2017 kiinnostus kauraa kohtaan jatkui myös muilla markkinoilla. Kauran ja kauratuotteiden tunnettuus kasvoi myös aktiivisen vientityön ansiosta.

Raisioagro

Suomessa maidontuotannon rakennemuutos jatkuu. Tulevina vuosina maitotilojen määrä vähenee entisestään, tilakoot kasvavat ja tilojen toiminta on yhä ammattimaisempaa. Maidon hinnan laskupaine on tasaantumassa, mutta haasteet maitotilojen tuottavuuden ja kannattavuuden parantamiseksi jatkuvat. Suomessa naudanrehuliiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttavat erityisesti

Maidontuotannon rakennemuutos jatkuu.

kyky siirtää raaka-aine- ja tuotantokustannusten muutokset
tuotehintoihin ja tiukka hintakilpailu. Tilanteessa, jossa Suomeen on syntynyt tuotannollisten investointien myötä ylikapasiteettia, pärjäävät ne yritykset, joiden omat prosessit ovat kustannustehokkaat ja joilla on kyky uusilla palveluilla tuottaa asiakkaille lisäarvoa.

Suomessa kotimaisen kalan kysyntä kasvaa edelleen, mutta uusia kalankasvatuslupia ja lupia nykyisten kiintiöiden kasvattamiseen on toistaiseksi myönnetty niukasti. Raisio on ainoa suomalainen kalanrehujen valmistaja. Liiketoimintaympäristö Suomessa on melko vakiintunut, mutta Luoteis-Venäjällä, Baltiassa ja Ruotsissa on innovatiivisilla rehuvalmistajilla mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaansa.

Tehokkaampi eläinproteiinin tuotannon hyötysuhde parantaa koko tuotantoketjun kannattavuutta ja pienentää ympäristövaikutuksia. Maataloudessa on jo tehty innovaatioita, joilla kotieläintuotannon hyötysuhdetta kyetään parantamaan, mutta potentiaalia on vielä paljon enempäänkin. Kalankasvatuksessa rehuhyötysuhde on jo nyt huippuluokkaa, minkä ansiosta kehitystyön painopiste on ympäristövaikutuksia pienentävissä innovaatioissa.

Kasvatetun kalan kysyntä kasvaa edelleen.

Raision strategia

Raision hallitus hyväksyi kesällä 2017 konsernin uudistetun strategian vuosille 2017 - 2022. Strategian ytimessä ovat keskittyminen terveellisiin elintarvikkeisiin sekä kasvu orgaanisesti ja yritysostoin.

Makeisliiketoiminnan myynti joulukuussa 2017 oli Raision ensimmäinen strateginen askel kohti keskittymistä ydinliiketoimintaansa eli terveellisiin elintarvikkeisiin. Terveelliset elintarvikkeet sisältävät Raision kuluttajabrändit, kuten Benecolin ja Elovenan. Lisäksi Raisio siirtyi 1.2.2018 alkaen holding-tyyppisestä rakenteesta malliin, jossa kaikki resurssit suunnataan tukemaan uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön orgaanista kasvua.

Toisen merkittävän strategisen askeleen Raisio otti tammikuun lopussa 2018 yhtiön julkistaessa harkitsevansa yhtenä vaihtoehtona naudan- ja kalanrehuliiketoimintojensa myyntiä. Raisio neuvottelee rehuliiketoimintojensa myynnistä useiden toimijoiden kanssa.

Keskeistä Raision strategiassa

- Keskittyminen terveellisiin elintarvikkeisiin.
- Resurssien suuntaaminen tukemaan Terveelliset elintarvikkeet -yksikön orgaanista kasvua.
- Panostusta brändeihin ja tuotekehitykseen lisätään.
- Strategisena vaihtoehtona harkitaan rehuliiketoiminnoista luopumista.
- Aktiivisuus strategiaa tukevissa yritysostoissa.

Yritysostot

Raisio on nettovelaton yhtiö, jonka nettokassa vuoden 2017 lopussa oli 105 miljoonaa euroa. Raisio hakee orgaanisen kasvun rinnalla kasvua myös ydinliiketoimintaansa sopivilla yritysostoilla. Makeisliiketoiminnan kaupasta saadut varat jo ennestään vahvan taseen kanssa mahdollistavat myös mittavat yritysostot.

Uudistettu strategia

Tunnistimme strategiatyötä tehdessämme lukuisia kasvumahdollisuuksia. Olemme tarkastelleet mahdollisuuksiamme myös kriittisesti ja huomioineet toimintaympäristön yhä nopeamman muutostahdin.

Kasvun ajurit uudistetussa strategiassa:

- Panostus brändeihin ja tuotekehitykseen.
- Laajentuminen uusiin tuotekategorioihin.
- Laajentuminen uusille markkinoille.

Raision uudistettu strategia pohjautuu vahvuuksillemme. Olemme jo pitkään olleet oikealla tiellä ja tunnistaneet tulevaisuuden tärkeimmät trendit. Uudistetun strategian keskiössä ovat terveelliset elintarvikkeet, vastuulliset ja kuluttajien sekä asiakkaiden tarpeiden mukaiset brändituotteet. Uutta on määrätietoinen ote Raision kannattavan kasvun mahdollistavassa laajentumisessa uusille markkinoille ja uusiin tuotesegmentteihin sekä kyky lanseerata uutuuksia nopeammin.

Liiketoimintastrategiat

Tavoitteellinen brändityö edistää Benecolin kasvua. Hyvinvointia painottava brändistrategia, kuluttajasegmenttien ymmärtäminen, digitaalisuuden mahdollisuudet sekä panostukset markkinointiin ja yhteistyöhön terveydenhuollon ammattilaisten kanssa tukevat orgaanista kasvua. Uusiin tuoteryhmiin lanseerattavat Benecol-tuotteet tekevät kolesterolin alentamisesta helpompaa ja maistuvampaa. Laajenemiseen uusille markkina-alueille otetaan aktiivinen ote.

Elintarvikkeissa kasvun ajurina on Raision vahva kauraosaaminen. Terveellisiä, kasvipohjaisia, vastuullisesti tuotettuja ja kuluttajien tarpeiden mukaisia brändituotteita viedään uusille markkinoille. Valikoima laajenee uusiin tuoteryhmiin, kuten aterioihin ja ateriakomponentteihin. Raisio tulee lanseeraamaan suomalaisesta kaurasta valmistettuja välipalatuotteita Pohjois-Euroopassa.

Raisioagron kilpailukyky perustuu ylivertaiseen asiakaskokemukseen, johon kuuluvat innovatiiviset rehut ja ruokintaratkaisut, asiakaspalvelu sekä digitaaliset palvelut. Naudan- ja kalanrehujen vientiä erityisesti Suomen naapurimaihin vahvistetaan, suurin kasvupotentiaali on Luoteis-Venäjällä. Ympäristöystävälliset kalanrehuinnovaatiot tukevat kalankasvatuselinkeinon kasvua.

Taloudellinen katsaus

Raisio-konserni on kansainvälinen elintarvike- ja rehuyhtiö, jonka kannattavuus on vakaalla pohjalla. Raisio on nettovelaton yhtiö, joka hakee orgaanisen kasvun rinnalla kasvua myös ydinliiketoimintaansa eli terveellisiin elintarvikkeisiin sopivilla yritysostoilla.

Keskeiset tunnusluvut 2017

- Jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 306,8 (336,6) miljoonaa euroa.
- Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liiketulos oli 37,8 (38,6) miljoonaa euroa, mikä on 12,3 (11,5) % liikevaihdosta.
- Jatkuvien ja lopetettujen toimintojen liikevaihto oli 402,8 (436,3) miljoonaa euroa.
- Jatkuvien ja lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen liiketulos oli 45,9 (50,7) miljoonaa euroa, mikä on 11,4 (11,6) % liikevaihdosta.
- Hallituksen osinkoesitys on 0,17 euroa osakkeelta.

Keskeistä 2017

- Raisio myi makeisliiketoimintansa joulukuussa 2017. Makeiset käsitellään tilinpäätöksessä lopetettuna toimintona.
- Raisio on nettovelaton yhtiö, jonka nettokassa vuoden 2017 lopussa oli 105 miljoonaa euroa.
- Raisio myi kesäkuussa 2017 lähellä Lontoota sijaitsevan Southallin tehdaskiinteistön noin 40 miljoonalla eurolla.
- Elovena- ja Benecol-tuotteiden myynti Suomessa kasvoi noin 10 prosentilla.
- Kalanrehujen vienti Venäjälle kasvoi noin 30 prosentilla.
- Benecolin liiketulos jäi merkittävästi vertailukaudesta, sillä kohonneita kustannuksia ei saatu täysimääräisinä vietyä lopputuotteiden hintoihin.
- Tammikuussa 2018 Raisio ilmoitti harkitsevansa yhtenä strategisena vaihtoehtona luopumista naudan- ja kalanrehuliiketoiminnoistaan. Neuvottelut useiden toimijoiden kanssa ovat käynnistetty.

Raisio-konsernin keskeiset tunnusluvut

Jatkuvat ja lopetetut toiminnot

		2017			2016		
		JATKUVAT	LOPETETUT	YHTEENSÄ	JATKUVAT	LOPETETUT	YHTEENS
Tuloslaskelma							

Liikevaihto	M€	306,8	96,0	402,8	336,6	99,7	436,
Liikevaihdon muutos	%	-8,8	-3,7	-7,7	-19,2	-4,8	-16,
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	37,8	8,1	45,9	38,6	12,1	50,
Vertailukelpoinen liiketulos	%	12,3	8,4	11,4	11,5	12,2	11,
Liiketulos	M€	55,9	-59,2	-3,2	16,8	12,1	28,
Liiketulos	%	18,2	-61,7	-0,8	5,0	12,2	6,
Vertailukelpoinen käyttökate	M€	45,9	11,1	57,0	46,8	15,2	62,
Käyttökate	M€	71,8	-27,4	44,4	41,1	15,2	56,
Rahoitustuotot ja -kulut	M€	-1,4	-0,3	-1,7	-2,1	-0,1	-2,
Vertailukelpoinen tulos/osake	€	0,18	0,04	0,22	0,19	0,06	0,2
Tulos/osake	€	0,27	-0,38	-0,11	0,06	0,06	0,1
Tase							
Omavaraisuusaste	%	73,4	-	-	66,8	-	
Nettovelkaantumisaste	%	-39,8	-	-	8,5	-	
Korollinen nettorahoitusvelka	M€	-105,1	-	-	26,7	-	
Oma pääoma/osake	€	1,68	-	-	1,99	-	
Osinko/osake	€	-	-	0,17*	-	-	0,1
Investoinnit	M€	10,4	5,4	15,8	13,3	5,2	18,

*Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Liikevaihto (milj. €)

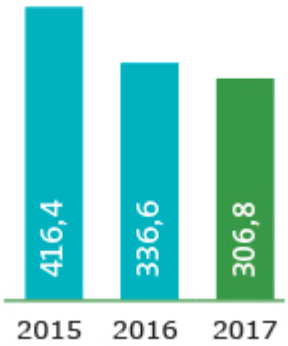

Liikevaihto yksiköittäin (%)

Liikevaihto Brändit-yksikkö (milj. €)

Liikevaihto Raisioagro-yksikkö (milj. €)

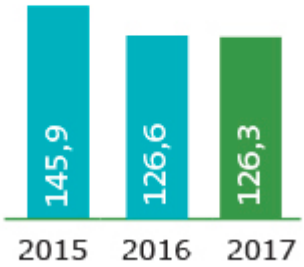

Liikevaihto eri valuutoissa 2017 (milj. €)

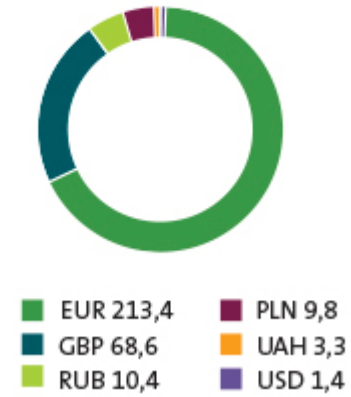

Liikevaihto (milj. €)

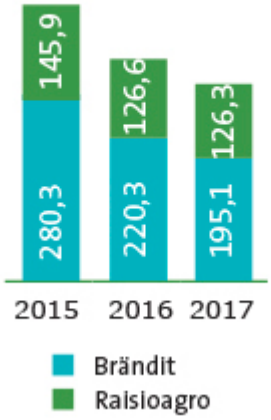

Liikevaihto markkina-alueittain (%)

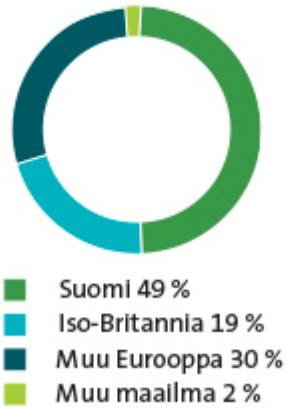

Liikevaihto markkina-alueittain Brändit-yksikkö (%)

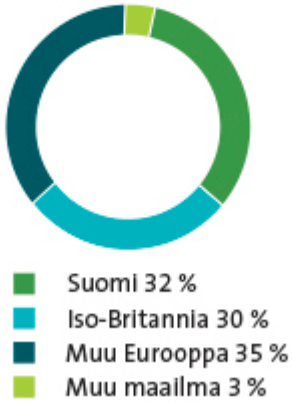

Liikevaihto markkina-alueittain Raisioagro-yksikkö (%)
Suomi 77 %
Venäjä 18 %
Muu Eurooppa 5%

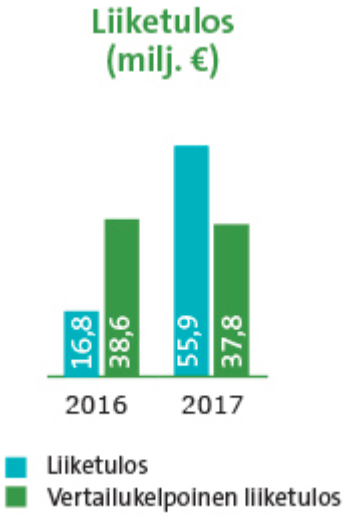
Liiketulos
(milj. €)
16,8
38,6
55,9
37,8
2016
2017
Liiketulos
Vertailukelpoinen liiketulos

Tulos/osake
EPS (€)
0,06
0,19
0,27
0,18
2016
2017
Tulos/osake EPS
Vertailukelpoinen tulos/osake EPS

Vertailukelpoinen liiketulos Brändit-yksikkö (milj. €)

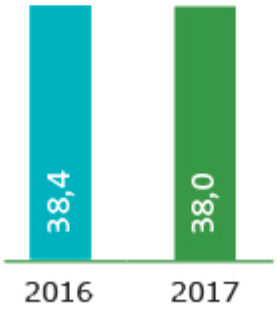

Tulos ennen veroja (milj. €)

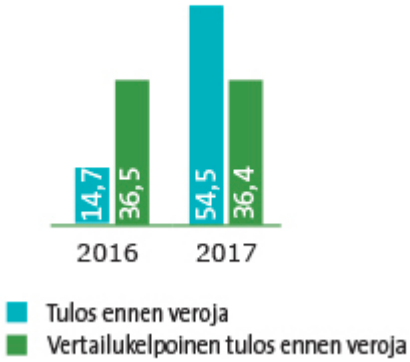

Vertailukelpoinen liiketulos segmenteittäin (milj. €)

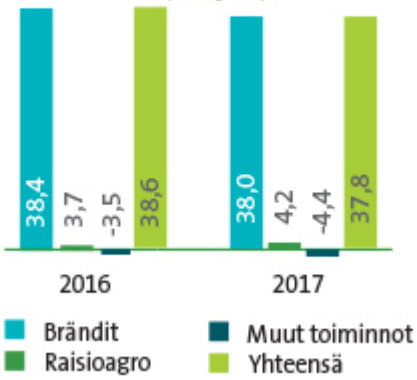

Vertailukelpoinen liiketulos
Raisioagro-yksikkö
(milj. €)
3,7
4,2
2016
2017

Investoinnit (milj. €)

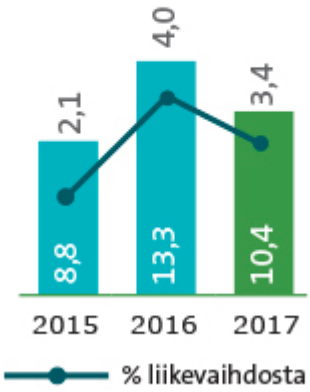

Tutkimus- ja kehityskulut (milj. €)

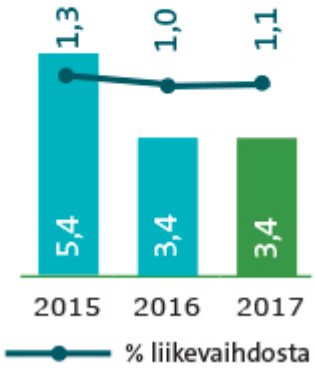

Omavaraisuusaste (%)

Netto-velkaantumisaste (%)

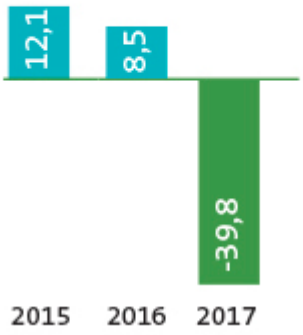

Sijoitetun pääoman tuotto (%)

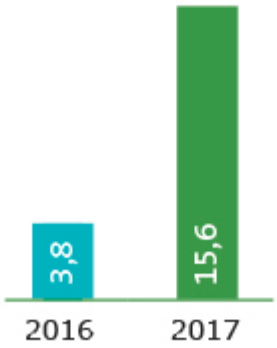

Myyntisaamiset 2017 (milj. €)

- EUR 19,0
- GBP 6,9
- PLN 1,5
- CHF 1,5
- RUB 1,1
- UAH 0,7
- USD 0,6
- SEK 0,1

Aineettomat hyödykkeet 2017 (milj. €)

- Aineettomat oikeudet 39,4
- Liikearvo 46,5
- Muut aineettomat hyödykkeet 3,2
- Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat (aineettomat) 0,3

Poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot 2017 (milj. €)

- Brändit 11,9
- Raisioagro 2,4
- Muut toiminnot 1,6

Suurimmat investoinnit 2017 (milj. €)

Oma pääoma/osake (€)

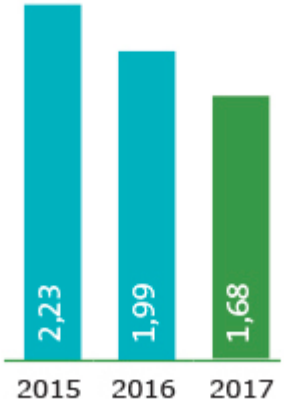

Markkina-arvo (milj. €)

Ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yritysarvo EV (milj. €)

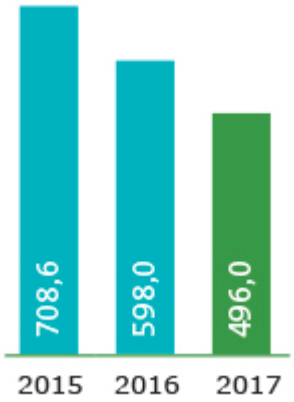

Osinko/osake (€)

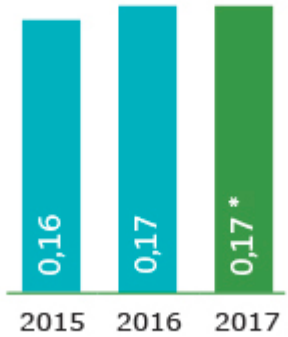

* hallituksen osinkoesitys

Ostovelat 2017 (milj. €)

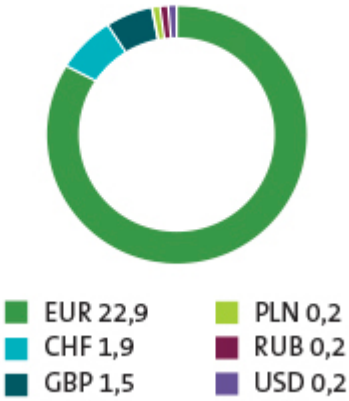

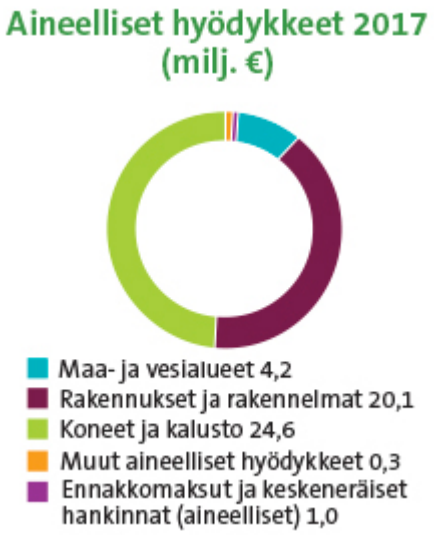
Aineelliset hyödykkeet 2017
(milj. €)
Maa- ja vesialueet 4,2
Rakennukset ja rakennelmat 20,1
Koneet ja kalusto 24,6
Muut aineelliset hyödykkeet 0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat (aineelliset) 1,0

Tunnusluvut 2017

Jatkuvat liiketoiminnot

	Q4/2017	Q3/2017	Q2/2017	Q1/2017	201
Liikevaihto					
Brändit, M€	50,0	47,1	49,0	49,0	195,
Raisioagro, M€	26,4	41,2	34,3	24,3	126,
Muut toiminnot, M€	0,2	0,2	0,2	0,2	0,
Toimialaryhmien välinen myynti, M€	-4,6	-3,4	-3,2	-4,3	-15,
Liikevaihto yhteensä, M€	72,0	85,2	80,3	69,3	306,
Liiketulos					
Brändit, M€	0,7	8,5	39,1	9,3	57,
Raisioagro, M€	0,0	3,3	1,3	-0,3	4,
Muut toiminnot, M€	-2,3	-0,9	-0,6	-2,0	-5,
Liiketulos yhteensä, M€	-1,6	10,8	39,8	6,9	55,
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, M€	-0,3	-0,7	-0,3	0,0	-1,
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,
Tulos ennen veroja, M€	-1,9	10,1	39,4	6,9	54,
Tuloverot, M€	-1,5	-2,1	-7,8	-1,3	-12,
Jatkuvien liiketoimintojen tulos, M€	-3,3	7,9	31,7	5,6	41,

Tunnusluvut 2016-2017

Jatkuvat liiketoiminnot

	2017	201
Liikevaihto		
Brändit, M€	195,1	220,
Raisioagro, M€	126,3	126,
Muut toiminnot, M€	0,9	0,
Toimialaryhmien välinen myynti, M€	-15,4	-11,
Liikevaihto yhteensä, M€	306,8	336,
Liiketulos		
Brändit, M€	57,5	18,
Raisioagro, M€	4,2	3,
Muut toiminnot, M€	-5,8	-4,
Liiketulos yhteensä, M€	55,9	16,
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, M€	-1,4	-2,
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, M€	0,0	0,
Tulos ennen veroja, M€	54,5	14,
Tuloverot, M€	-12,7	-5,
Jatkuvien liiketoimintojen tulos	41,8	9,

Riskienhallinta

Riskienhallintapolitiikka

Raision riskienhallintapolitiikassa on määritelty riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut. Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa riskit ja turvata Raision liiketoiminnan jatkuvuus, tuotteiden ja toiminnan turvallisuus, henkilöstö ja omaisuus sekä pyrkiä ehkäisemään omistaja-arvoon negatiivisesti vaikuttavia tapahtumia.

Raisio painottaa riskienhallinnassa ennaltaehkäisevää toimintaa ja pyrkii jatkuvasti kehittämään riskienhallintaa kaikilla sen osa-alueilla. Liiketoimintayksiköt tekevät itsenäisesti päätökset liittyen operatiiviseen riskienhallintaan, johon kuuluu muun muassa työturvallisuus ja liiketoiminnan vastapuolien sekä maksuehtojen valinta. Raisiolla on koko konsernin laajuinen vakuutusohjelma, jonka tuella hallitaan muun muassa omaisuuteen ja jatkuvuuteen liittyviä riskejä. Rahoitusriskit mukaan lukien vakuutusten hallinta on keskitetty talousosastolle. Sisäisen valvonnan havainnoista ja liiketoiminnan riskeistä raportoidaan hallitukselle osana kuukausittaista taloudellista raportointia.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Euroalueen talouden arvioidaan jatkavan vahvaa kasvuaan edelleen vuonna 2018. Kasvu perustuu yksityisen kulutuksen ohella investointien elpymiseen, mitä tukevat matala korkotaso sekä poliittisen epävarmuuden väheneminen. Uhka protektionismin viriämisestä ei kuitenkaan ole poistunut.

Ison-Britannian kansanäänestyksen seurauksena maa tulee eroamaan Euroopan unionista (Brexit). Eron kaikki yksityiskohdat ovat avoimia ja päätöksestä johtuvan epävarmuuden arvioidaan heikentävän Ison-Britannian talouden kasvunäkymiä sekä aiheuttavan edelleen voimakasta vaihtelua punnan ulkoisessa arvossa.

Suomen talous kasvoi voimakkaasti vuonna 2017 ja kasvun arvioidaan jatkuvan vahvana vuonna 2018. Talouden kehitys nojaa yksityiseen kulutukseen, investointien ja viennin kasvuun, matalaan korkotasoon sekä työttömyysasteen laskuun. Talouskasvua rasittaa nouseva inflaatio.

Venäjällä talous elpyy ja kuluttajien ostovoima kasvaa. Ukrainassa liiketoimintaympäristö pysyy haastavana.

Valuuttakurssien muutoksilla on merkittävä vaikutus Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti. Punnan arvon vaihtelu Brexitin luoman epävarmuuden seurauksena heijastuu Raision liikevaihtoon ja -tulokseen, sillä makeisliiketoiminnan myynnin jälkeenkin huomattava osa niistä kertyy Isosta-Britanniasta. Venäjän ruplan ulkoisen arvon vaihtelu vaikuttaa niin rehujen kuin hiutaletuotteiden vientiin ja saattaa vaikuttaa myös tuotantolaitosten käyttöasteeseen Suomessa.

Maatalouspohjaisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta ovat Raision liiketoiminnoille merkittävä haaste. Ilmaston lämpeneminen ja siitä seuraavat sään ääri-ilmiöt vaikuttavat nopeasti näiden hyödykkeiden sato-odotuksiin, tarjontaan, kysyntään ja hintaan. Muutokset myös muiden keskeisten raaka-aineiden, kuten sterolien, tarjonnassa, kysynnässä ja hinnassa ovat mahdollisia. Riskienhallinnan merkitys sekä arvon että volyymin suhteen on liiketoiminnan kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeää, mistä kasvukausi 2017 Suomessa on muistuttanut.

Raisio arvioi päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän edelleen varsin vakaina verrattuna muihin toimialoihin. Vähittäiskaupan muutos ja kiristyvä kilpailu ovat haaste myös elintarvike-teollisuudelle niin myyntihintojen kuin -ehtojen kautta kaikilla Raision päämarkkina-alueilla.

Kotimaisen maa- ja kotieläintalouden kannattavuus- ja likviditeettiongelmat heikentävät alan ostovoimaa ja luovat painetta Raisioagron kannattavuudelle. Euroopan unionin Ukrainan ja Krimin kriisin johdosta vuonna 2014 asettamat pakotteet ja Venäjän asettamat vastapakotteet, erityisesti meijerituotteiden tuontikielto, vaikeuttavat suoraan ja välillisesti Raisioagron liiketoimintaa. Raisioaqualle kalanrehujen viennin häiriöttömyys on tärkeää. Mahdollista on myös se, että Venäjä laajentaa tuontikieltojen soveltamisalaa uusiin tuoteryhmiin paitsi rehuissa myös elintarvikkeissa.

Varautuminen ja sopeutuminen Brexitiin on Raision liiketoimintojen keskeinen haaste myös vuonna 2018 ja esimerkiksi Benecol-liiketoiminnassa tämä saattaa johtaa muutoksiin alihankintajärjestelyissä. Kansainvälinen raaka-aineketju ja kuluttajatuotteiden valmistuttaminen alihankkijoilla altistavat erityisesti Benecol-liiketoiminnan saatavuus-, hinta- ja valuuttariskeille.

Liiketoimintansa kasvun ja kannattavuuden varmistamiseksi Raisio saattaa toteuttaa yritysjärjestelyjä, jotka samoin kuin rationalisointihankkeet saattavat aiheuttaa merkittäviä kertaluontoisia kuluja.

Brändit, jatkuvat toiminnot

Tilikaudella 2017 Brändit-yksikköön kuuluivat Benecol, Terveelliset elintarvikkeet sekä omana yhtiönään Benemilk-liiketoiminta. Vuoden 2017 onnistumisia olivat Elovena- ja Benecol-tuotteiden noin 10 prosentin myynnin kasvu Suomessa.

Keskeistä 2017

- Liikevaihto 195,1 (220,3) M€. Myydyn UK:n välipalapatukkaliiketoiminnan 26,4 M€ liikevaihto sisältyy vertailuvuoden lukuun.
- Vertailukelpoinen liiketulos 38,0 (38,4) M€.
- Vertailukelpoinen liiketulos 19,5 (17,4) % liikevaihdosta.
- Raision myymä makeisliiketoiminta siirtyi uudelle omistajalle 29.12.2017 ja raportoidaan tilikaudella 2017 lopetettuna toimintona.

Taloudellinen katsaus

Brändit-yksikön jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 195,1 (220,3) miljoonaa euroa. Ison-Britannian osuus Brändit-yksikön jatkuvien toimintojen liikevaihdosta oli noin 30 prosenttia, Suomen yli 30 prosenttia ja muiden markkinoiden vajaa 40 prosenttia.

Elovena- ja Benecol-tuotteiden myynti Suomessa kasvoi noin 10 prosentilla ja näkyi myös kannattavuuden paranemisena. Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liikevaihtoon oli -4,8 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden lukuun sisältyy 21.7.2016 asti yhteensä 26,4 miljoonaa euroa Ison-Britannian myydyn välipalapatukkaliiketoiminnan ja lisensoidun muroliiketoiminnan liikevaihtoa.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 38,0 (38,4) miljoonaa euroa, mikä on 19,5 (17,4) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 57,5 (18,0) miljoonaa euroa, mikä on 29,5 (8,2) prosenttia liikevaihdosta. Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liiketulokseε oli -1,0 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy kun tytäryhtiöiden puntamääräine liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Benecolin liiketulos jäi merkittävästi vertailukaudesta kuluttajatuotteiden korkeampien alihankintakustannusten ja Benecol-tuotteiden raaka-aineena käytettävien sterolien maailmanmarkkinahintojen voimakkaan nousun seurauksena, sillä kohonneita kustannuksia ei saatu täysimääräisinä vietyä lopputuotteiden hintoihin. Vuoden 2017 aikana Raisio turvasi tuotannossaan tulevina vuosina tarvittavien sterolien saatavuuden ja hintatason.

Brändit-yksikön keskeiset tunnusluvut

		2017	201
Liikevaihto	M€	195,1	220,3
Benecol	M€	122,5	124,6
Terveelliset elintarvikkeet	M€	72,1	69,7
Benemilk	M€	0,0	0,4
Brändien yhteiset	M€	0,5	26,4
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	38,0	38,4
Vertailukelpoinen liiketulos	%	19,5	17,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	19,6	-20,3
Liiketulos	M€	57,5	18,6
Liiketulos	%	29,5	8,2
Investoinnit	M€	3,0	3,9

1.2.2018 alkaen uuteen Terveelliset elintarvikkeet -yksikköön kuuluvat Benecol- ja aikaisempi Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminta.

Liiketoimintakatsaukset

Brändit-yksikköön kuuluvien liiketoimintojen katsaukset vuodesta 2017 löytyvät oheisilla linkeillä.

Benecol
Terveelliset elintarvikkeet
Benemilk
Makeiset

Benecol

Benecol on Raision huippuinnovaatio ja kansainvälisin brändi. Vuonna 2017 Benecol uudisti kuluttajakommunikaatiotaan vastaamaan tämän päivän kuluttajien elämäntapaan ja hyvinvointia tukemaan. Benecol panosti myös yhteistyön tiivistämiseen terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sekä jatkoi aktiivista työtä uusien markkinoiden avaamiseksi ja uusiin tuoteryhmiin laajenemiseksi.

Keskeistä 2017

- Benecol-tehojuomien markkinaosuus vahvistui edelleen UK:ssa ja Irlannissa.
- Benecol-tuotteiden myynnin kasvu Suomessa +10 %.
- Benecol-välipalapatukka lanseerattiin ensimmäisenä Puolassa.
- Benecol-tuotteiden ainesosan myynti erityisesti aasialaisille lisenssipartnereille kasvoi.
- Kuluttajien tarpeisiin vastattiin tuomalla markkinoille Benecol-tuotteita, joissa ei ole lisättyä sokeria.

Taloudellinen katsaus

Benecol-liiketoiminnan liikevaihto jäi hieman vertailuvuodesta ja oli 122,5 (124,6) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvattivat Benecol-tuotteiden yli 10 prosentin myynnin kasvu Suomessa ja kasvaneet Benecol-tuotteiden raaka-aineen, kasvistanoliesterin, toimitukset erityisesti aasialaisille lisenssipartnereille. Benecol-tuotteiden alihankintakustannusten ja raaka-aineena käytettävien sterolien maailmanmarkkina-hintojen nousua ei kyetty kokonaan siirtämään lopputuotteiden hintoihin erityisesti Isossa-Britanniassa. Puolassa liikevaihto jäi merkittävästi vertailuvuodesta.

Benecolin liiketulos pieneni merkittävästi ja suurin syy siihen oli vain osittainen onnistuminen sterolien kohonneen hinnan ja tuotteiden alihankintakustannusten nousun siirtämisessä lopputuotteiden hintoihin erityisesti Isossa-Britanniassa. Myös Ison-Britannian punnan konversiovaikutus liiketoiminnan kannattavuuteen oli negatiivinen.

Raisio on turvannut tuotannossaan tulevina vuosina tarvittavien sterolien saatavuuden ja hintatason.

Liiketoimintakatsaus

Raisio on markkinajohtaja Isossa-Britanniassa, jossa Benecol-tehojuomien saatavuus ja markkina-asema paranivat. Kuluttajat ottivat hyvin vastaan uudet Benecol-tehojuomat, joissa ei ole lisättyä sokeria sekä Benecol-jogurtit, joiden sokeripitoisuutta vähennettiin 30 prosentilla. Benecol toteutti Love the Taste -kampanjan, jolla kannustettiin uusia kuluttajia kokeilemaan Benecol-levitteitä.

Benecol-tuotteiden myynti kasvoi Suomessa noin 10 prosentilla. Sekä Benecol-tehojuomien että -levitteiden myynti kasvoi. Benecolin uudistettu markkinointiviestintä vahvisti brändiä arjen hyvinvointituotteena ja lisäsi selvästi kuluttajien kiinnostusta. Lisäksi Benecol-tuotteiden saatavuus parani. Pureskeltavan Benecol soft chew

-geelipalan jakelu laajeni vähittäiskauppaan.

Puolassa Benecol-levitteiden ja pureskeltavan soft chew -geelipalan rinnalle lanseerattiin loppuvuonna Benecol-välipalapatukat. Loppuvuonna aloitettiin myös Benecol-jogurtin testimyynti. Marraskuussa lanseerattiin uusi Benecol oliivi -levite, jonka myynti kasvoi nopeasti.

UK on Benecol-tuotteiden suurin markkina-alue.

Irlannissa Benecol-tuotteiden markkinajohtajuus vahvistui. Benecol-tehojuomien pakkaukset uudistettiin ja markkinoille lanseerattiin uutuusmakuja.

Raision lisenssipartnerit Aasiassa, Euroopassa ja USA:ssa uudistivat tuotevalikoimaansa ja lanseerasivat uusia tuotteita omilla markkina-alueillaan. Raisio uudisti ja tiivisti yhteistyötä lisenssipartnereidensa kanssa.

Raisio lanseeraa vuonna 2018 Benecol-uutuuksia olemassa oleviin ja uusiin tuotekategorioihin. Raisio tarjoaa lisenssipartnereilleen laajaa osaamistaan ja tukea Benecol-tuotteiden kehityksessä, markkinoinnissa ja myynnissä.

Benecol-tuotevalikoima laajeni uusilla tuotteilla.

Benecol
met Boter
Benecol
met Boter

Terveelliset elintarvikkeet

Raision tunnetut brändit Elovena, Sunnuntai, Provena, Torino ja Nordic näkyvät kuluttajille tuttuina suosikkituotteita ja innovatiivisina uutuuksina. Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan markkina-alueet ovat Suomi, Venäjä, Ukraina, Ruotsi, Baltia, Tanska ja Puola. Vuonna 2017 Raisio toi markkinoille useita uutuuksia, joista innovatiivisin oli Elovena-välipalajäätelö.

Keskeistä 2017

- Elovena-tuotteiden myynti kasvoi 10 prosentilla.
- Elovena-tuotevalikoima laajeni välipalajäätelöllä ja tuorepuuromixillä.
- Lapsiperheiden aamiais- ja välipalabrändi Nalle uudistui.
- Puolassa lanseerattiin kauratuotteita Nordic-brändillä.
- Venäjällä Nordic-tuotteiden myynnin volyymi kasvoi.

Taloudellinen katsaus

Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan liikevaihto oli 72,1 (69,7) miljoonaa euroa. Pohjois-Euroopan toimintojen liikevaihto ja liiketulos paranivat vertailuvuodesta. Tähän vaikuttivat erityisesti Elovena-tuotteiden vahva myynnin kasvu ja alkuvuonna käynnistyneet jauhotoimitukset suurelle suomalaiselle leipomoasiakkaalle.

Itä-Euroopan toimintojen liikevaihto ja -tulos euroina paranivat vertailuvuodesta. Venäjän ruplan kurssikehitys vuonna 2017 oli Raisiolle vahvasti positiivinen. Itä-Euroopan osuus Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan liikevaihdosta oli lähes 20 prosenttia.

Liiketoimintakatsaus

Elovena oli Suomen kuudenneksi arvostetuin brändi Taloustutkimuksen tekemässä tutkimuksessa. Vuonna 2017 Elovenan brändi-ilme uudistettiin. Elovenan uusi brändilupaus on helposti ymmärrettävä: Saa syödä. Viime vuoden Elovena-uutuuksia olivat välipalajäätelöt, tuorepuurot ja ruokaisat keksit.

Elovena-tuotteiden myynti kasvoi sekä arvossa että volyymissa noin 10 prosentilla. Erityisen hyvin kasvoi Elovena-puurojen ja -välipalakeksien myynti. Suomessa Elovena on markkinajohtaja puuroissa ja välipalakekseissä. Vuonna 2018 Raisio jatkaa Elovena-uutuuksien lanseerauksia olemassa oleviin ja uusiin tuoteryhmiin.

> *Elovena on Suomen 6. arvostetuin brändi.*

Vuonna 2017 täysin uudistunut Nalle on lapsiperheiden aamiais- ja välipalabrändi. Kilpailun kiristyminen näkyi Nalle-hiutaleiden myynnissä, sillä puurojen tuotevalikoima laajeni voimakkaasti ja kauppa tuki vahvasti omien edullisempien brändiensä myyntiä. Vuonna 2018 Nalle-perhe laajenee terveellisillä uutuuksilla.

Lapsiperheiden suosikkibrändi Nalle uudistui.

Gluteenittomien tuotteiden kysyntä kasvaa edelleen ja kauppojen tuotevalikoima on laajentunut huomattavasti viime vuosina. Gluteenittomat Provena-kauratuotteet ovat saavuttaneet vahvan aseman sekä keliaakikkojen että muiden gluteenitonta ruokavaliota noudattavien kuluttajien keskuudessa erityisesti Suomessa. Provena-tuotteiden myynti pieneni hieman vertailuvuodesta.

Sunnuntai on perinteinen leivonnan markkinajohtajabrändi. Sunnuntai-tuotteiden myynti ei yltänyt vertailuvuoden tasolle kaupan panostaessa vahvasti edullisten omien merkkiensä myyntiin. Loppuvuonna 2018 Sunnuntai-brändi ja -tuotevalikoima uudistetaan.

Torino kaura-, ruis- ja täysjyväpastat tunnetaan pastahyllyn terveellisempinä vaihtoehtoina ja niiden myynti oli vertailuvuoden tasolla.

Raisio lanseerasi uudistetut Nordic-kauratuotteet Puolassa. Pohjoisen luonnon karuudesta ja suomalaisen

kauran erinomaisuudesta kertova brändi on otettu hyvin vastaan. Raisio jatkaa panostuksia kauratuotteiden vientiin.

Raisio vie Venäjälle ja Ukrainaan Suomessa valmistettuja Nordic-hiutaleita ja -välipalakeksejä sekä gluteenittomia Provena-tuotteita. Venäjällä Nordic-tuotteiden myynti laski paikallisessa valuutassa, mutta myynnin volyymi kasvoi. Ukrainassa Nordic-hiutaleiden myynti kasvoi noin 15 prosentilla.

Venäläiset kuluttajat arvostavat Nordic-tuotteita.

Benemilk

Raisio jatkoi yhdessä Benemilk Oy:n vähemmistöomistajien kanssa yhtiön toimintaedellytysten arviointia. Benemilk Oy on vuonna 2013 perustettu yhteisyritys, jonka tavoitteena oli Benemilk-innovaation kansainvälinen kaupallistaminen.

Kansainvälisellä Benemilk-liiketoiminnalla ei ollut liikevaihtoa tilikaudella 2017 eikä neuvotteluja innovaation lisensoimiseksi ole käynnissä.

Raisio Oyj päivitti loppuvuonna 2017 laskelmat tase-eriensä käyvistä arvoista. Merkittävin uudelleenarvioitu tase-erä oli Benemilk Oy:n aineeton käyttöomaisuus. Raisio teki konsernitilinpäätökseen 7,5 miljoonan euron eli Benemilkin koko käyttöomaisuuden arvoa vastaavan arvonalennuksen, koska Benemilk-innovaation kansainväliseen kaupallistamiseen ja suojaamiseen sijoitettuihin varoihin ei voida enää katsoa liittyvän merkittäviä tulonodotuksia.

Raisioagro jatkaa Benemilk-rehujen myyntiä Suomessa, missä Benemilkillä on vakiintunut markkina-asema.

Makeiset

Raisio julkisti 22.12.2017 myyvänsä makeisliiketoimintansa Valeo Foods Limitedille. Raision makeisliiketoiminnat Isossa-Britanniassa ja Tšekissä siirtyivät osaksi Valeo Foods Groupin liiketoimintaa 29.12.2017.

Raision vuoden 2017 raportoinnissa makeiset käsitellään lopetettuna toimintona.

Yritysjärjestely toteutettiin osakekauppana ja sen velaton kauppahinta oli 100 miljoonaa euroa. Ostaja suoritti Raision myymien makeisyhtiöiden osakkeiden kauppahintana 76,8 miljoonaa euroa. Makeisliiketoiminnan myynnistä Raisiolle syntyi 38,4 miljoonan euron luovutustappio.

Raision myymään makeisliiketoimintaan kuuluivat kuusi tuotantolaitosta Isossa-Britanniassa ja Tšekissä sekä brändit, joista tunnetuimpia ovat Poppets, Fox’s, XXX, Just ja Pedro. Raision myymä makeisliiketoiminta oli myös vähittäiskaupan ja teollisuusasiakkaidensa merkittävä makeisvalmistaja.

Osana Raision Isossa-Britanniassa vuosina 2010 ja 2011 toteuttamia yritysostoja yhtiöstä tuli myös makeisvalmistaja. Vuonna 2012 Raisio osti Candy Plus -yhtiön Tšekistä ja kaikki konsernin makeistoiminnot yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi.

Raision toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi sanoo makeisliiketoiminnan myynnin olleen Raisiolle tärkeä strateginen askel kohti terveellisiin elintarvikkeisiin keskittyvää ja vastuullisesti toimivaa edelläkävijäyritystä.

Raisioagro

Raisioagroon kuuluvat liiketoiminnat ovat naudan- ja kalanrehut sekä viljakauppa. Raisioagron päämarkkina-alueet ovat Suomi ja Luoteis-Venäjä. Raisioagro on edelläkävijä lypsykarjan ja kasvatetun kalan ruokinnan osaajana sekä lisäarvoa tuottavien digitaalisten palveluiden aktiivisena kehittäjänä.

Keskeistä 2017

- Liikevaihto 126,3 (126,6) M€.
- Liiketulos 4,2 (3,7) M€, mikä on 3,3 (2,9) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevaihtoa ja liiketulosta paransi merkittävimmin kalanrehujen Venäjän viennin kasvu 30 prosentilla.
- Naudanrehujen myynti vilkastui vuoden loppua kohden.
- Keskimääräinen sidotun pääoman tuotto nousi 14,7 (11,3) prosenttiin.

Taloudellinen katsaus

Raisioagron liikevaihto oli 126,3 (126,6) miljoonaa euroa. Kalanrehujen vienti Venäjälle kasvoi lähes 30 prosentilla uuden kalanrehulinjan tuoman lisäkapasiteetin ja kalankasvatukselle erinomaisten sääolojen ansiosta. Viljakauppaliiketoiminta osti noin 10 prosenttia enemmän viljoja Raision omien elintarvikkeiden valmistukseen. Vastaavasti viljaa vietiin ulkomaille merkittävästi vertailuvuotta vähemmän matalista maailmanmarkkinahinnoista johtuen. Suomessa Raisioagron naudanrehujen optimoitu tuotevalikoima vastasi maitotilojen monipuolisiin tarpeisiin, mutta jäi hieman vertailuvuodesta. Matalakatteisen tuotantopanosmyynnin, kuten polttonesteiden ja lannoitteiden, suunnitelmallinen myynnin vähentäminen jatkui.

Raisioagron liikevaihdosta Suomen osuus oli yli 75 prosenttia, Venäjän lähes 20 prosenttia ja muiden markkinoiden noin 5 prosenttia. Venäjän osuus liikevaihdosta kasvoi viennin kasvun ansiosta lähes viidellä prosenttiyksiköllä.

Raisioagron liiketulos oli 4,2 (3,7) miljoonaa euroa, mikä on 3,3 (2,9) prosenttia liikevaihdosta. Merkittävimmin liiketulosta paransi kalanrehujen viennin voimakas kasvu Venäjälle.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä naudanrehujen myynti vilkastui ja kannattavuus parani.

Raisioagro jatkoi määrätietoista nettokäyttöpääoman hallintaa. Nettokäyttöpääoma pieneni edelleen yli 15 prosentilla ja oli 4,9 (5,8) miljoonaa euroa. Raisioagron keskimääräinen sidotun pääoman tuotto nousi 14,7 (11,3) prosenttiin nettokäyttöpääoman pienentämisen ja kannattavuuden parantumisen ansiosta.

Raisioagron keskeiset tunnusluvut

		2017	201
Liikevaihto	M€	126,3	126,

Vertailukelpoinen liiketulos	M€	4,2	3,7
Vertailukelpoinen liiketulos	%	3,3	2,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,0	0,0
Liiketulos	M€	4,2	3,7
Liiketulos	%	3,3	2,9
Investoinnit	M€	3,3	1,9
Nettovarallisuus	M€	25,6	25,7

Liiketoimintakatsaukset

Raisioagro-yksikköön kuuluvien liiketoimintojen katsaukset vuodesta 2017 löytyvät oheisilla linkeillä.

Naudanrehut
Kalanrehut

Naudanrehut

Keskeistä 2017

- Tuotostutka® -lypsyrobottiseurannassa vuoden lopussa jo 230 maitotilaa.
- Vastuullista tapaa toimia edistävä Kestävää tuottavuutta -konsepti ja Green-rehut lanseerattiin.
- Benemilk-rehut käytössä kahdella parhaalla tilalla kolmesta Proagrian isojen karjojen tuotosseurannassa.
- Naudanrehujen myynti kääntyi kasvuun loppuvuonna.
- Kivennäisten vienti Venäjälle kasvoi merkittävästi.

Taloudellinen katsaus

Naudanrehujen osuus Raisioagron 126,3 miljoonan euron liikevaihdosta oli vuonna 2017 lähes 60 prosenttia. Suomi on Raisioagron naudanrehujen suurin markkina-alue ja yhtiön markkinaosuus Suomessa myytävistä naudanrehuista on noin 35 prosenttia.

Naudanrehujen myynnissä vuosi 2017 oli kaksijakoinen, sillä alkuvuonna myynti laski, mutta kääntyi syksyllä kasvuksi. Maidon tuottajahinnoissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia, mikä lisäsi rehuvalmistajien kilpailutusta ja kohdisti hankintoja edullisempiin rehuihin.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä naudanrehuja myytiin vertailuvuotta enemmän Raisioagron ruokintaosaamisen ja tilojen tarpeisiin mukautetun tuotevalikoiman sekä aktiivisen uusasiakashankinnan ansiosta.

Asiakkaille lisäarvoa Tuotostutka® -lypsyrobottiseurannalla

Raisioagron voimakas panostus digitaalisten palveluiden kehittämiseen jatkui vahvana. Raisioagron tarjoamissa digitaalisissa palveluissa hyödynnetään yhtiön vahvaa ruokintaosaamista ja tuotetaan asiakkaille lisäarvoa maitotilojen tuottamaa dataa analysoivilla ratkaisuilla.

Tuotostutka® -lypsyrobottiseurantaan osallistuvien maitotilojen määrän kasvu jatkui tasaisena ja vuoden lopussa lähes 230 tilaa käytti palvelua. Käytännössä noin 20 000 lehmää eli 7,5 prosenttia Suomen lypsylehmistä on seurannassa, jonka avulla lehmän tuotosta ja hyvinvointia analysoidaan sekä ruokintaa optimoidaan. Tuotostutkaan kehitetään jatkuvasti uusia, tuotannon seurantaa helpottavia ja tilojen kannattavuutta analysoivia ominaisuuksia.

Liiketoimintakatsaus

Maituri-täysrehujen ja -tiivisteiden myynti laski, mutta lypsyrobottiruokinnassa käytettävien rehujen myynti kasvoi. Melli-kivennäisten kotimaan myynti ja vienti kasvoivat. Raisioagro oli Suomen ensimmäinen rehuyhtiö, joka luopui kokonaan soijan käytöstä naudanrehuissaan.

Suomen lypsylehmistä noin kuusi prosenttia ruokitaan Benemilk-rehuilla. Benemilk-rehuilla on vakiintunut asema ja niitä käyttävät tilat ovat tyytyväisiä saamaansa lisäarvoon. Proagrian tuotosseurannassa olevista isoista

karjoista kahdella parhaalla tilalla kolmesta käytettiin Benemilk-rehuja.

Raisioagro teki Helsingin yliopiston kanssa tutkimuksen, jossa havaittiin, että kuorittua kauraa sisältävä rehu tehosti valkuaisen hyödyntämistä lehmien ruokinnassa. Tutkimuksen pohjalta kehitettiin vastuullista tapaa toimia edistävä Kestävää tuottavuutta -konsepti ja Green-rehut. Benemilk Green ja Maituri Green -rehut parantavat valkuaisen hyväksikäyttöä ja rehuhyötysuhdetta sekä pienentävät metaanin muodostusta. Kestävää tuottavuutta -konsepti kattaa lehmän koko elämänkaaren. Konsepti perustuu entistä tarkempaan ruokintaan ja rehuvalintoihin tuotannon eri vaiheissa.

Kestävää tuottavuutta -konsepti edistää vastuullisuutta.

Venäjällä rakennettiin toimiva yhteistyömalli Raisioagron sekä paikallisen jälleenmyyjän että meijerin kesken. Toimintamalli perustuu Raisioagron vahvan ruokintaosaamisen hyödyntämiseen ja konsultoivaan myyntiin. Ruokintaosaamisen tarve Venäjällä kasvaa, koska maa kehittää omaa maidontuotantoaan ja siihen investoidaan aiempaa enemmän. Viedyimmät tuotteet olivat Melli-kivennäisiä. Vienti oli muuhun liiketoiminnan laajuuteen verrattuna pientä, mutta Raisioagron ruokintaosaaminen, viennin lisäresurssit ja Kouvolan tehtaan sijainti lähellä itärajaa mahdollistavat viennin vahvan kasvun myös tulevina vuosina.

Raisioagro jatkaa panostusta Venäjän vientiin.

Kalanrehut

Keskeistä 2017

- Katsauskauden olosuhteet olivat kalankasvatukselle ihanteelliset.
- Vienti Venäjälle kasvoi 30 prosentilla.
- Panostusta lisäarvoa tuoviin digitaalisiin palveluihin jatkettiin. Kalankasvattajille lanseerattiin Kasvuluotain® -työkalu.
- Benella-kirjolohifilee lanseerattiin Pirkka Parhaat -sarjan tuotteena.
- Benella-siika tuotiin markkinoille.

Taloudellinen katsaus

Kalanrehujen osuus Raisioagron 126,3 miljoonan euron liikevaihdosta kasvoi noin 25 prosenttiin. Kalanrehujen tärkeimmät markkina-alueet ovat Luoteis-Venäjä ja Suomi. Kalanrehujen volyymista lähes kaksi kolmasosaa oli vientiä.

Raisioaqualle vuosi 2017 oli ennätyksellinen, sillä kalankasvatuksen osalta sääolosuhteet olivat erinomaiset ja pystyimme uuden kalanrehulinjan ansiosta vastaamaan kysynnän kasvuun.

Vienti Venäjälle kasvoi lähes 30 prosentilla, Suomessa myynti jäi hieman vertailuvuodesta.

Benella-siika myyntiin Suomessa.

Asiakkaille lisäarvoa Kasvuluotaimella®

Raisioaquan voimakas panostus digitaalisten palveluiden kehittämiseen jatkui vahvana. Raisioaquan tarjoamissa digitaalisissa palveluissa hyödynnetään yhtiön vahvaa ruokintaosaamista ja tuotetaan asiakkaille lisäarvoa kalankasvattajien tuottamaa dataa analysoivilla ratkaisuilla.

Kalankasvattajille kehitetty ja vuonna 2017 käyttöön otettu Kasvuluotain® -työkalu helpottaa kalankasvattajien arkea. Kasvuluotain mahdollistaa kalojen ruokinnan optimoinnin ja minimoi ravinteiden pääsyn vesistöihin, sillä sovellus helpottaa kalojen kasvun seurantaa ja rehuannosten määrittämistä. Kasvuluotain on käytössä useilla kalankasvattamoilla.

Liiketoimintakatsaus

Tammikuussa 2017 Pohjoismainen Ministerineuvosto nosti Raisioaquan rehuinnovaation pohjalta kehitetyn Benella-kalan 25 pohjoismaisen edelläkävijän listalle. Valinnan perusteluja olivat innovatiivisuus, kestävä kehitys ja liiketoimintamalli, jossa kalankasvattajilla on mahdollisuus hyödyntää Benella-brändiä. Joulukuussa 2017 Sitra nosti Benella-kalan Suomen kiinnostavimpien kiertotalousyhtiöiden ja -tuotteiden listalle.

Suomessa Benellan menestys jatkui ja Kesko lanseerasi Benella-kirjolohifileen Pirkka Parhaat -sarjassa.

Syksyllä markkinoille tuotiin Benella Siika. Benella-konsepti lanseerattiin vuonna 2017 myös Venäjällä ja Ruotsissa.

Raisioagron kalanrehuliiketoiminta, Raisioaqua, jatkaa työtä Benella-kalan tunnettuuden lisäämiseksi ja tuotevalikoiman kasvattamiseksi. Benella on vastuullisesti kasvatettua, tuoretta ja terveellistä kotimaista kalaa parhaimmillaan.

Lue lisää www.benellakala.fi

Sitra nosti Benella-kalan kiinnostavimpien kiertotalousyhtiöiden listalle.

Yritysvastuu

Vastuullisuus edistää Raision strategisten tavoitteiden toteutumista. Meille vastuullisuus tarkoittaa erityisesti kestävän ruokaketjun kehittämistä, terveellistä ruokaa sekä työturvallisuutta ja -hyvinvointia. Vuonna 2017 jatkoimme vastuullisuusohjelmamme määrätietoista toteuttamista.

Vuonna 2017 saimme aikaan merkittäviä tuloksia: hiilidioksidipäästöt pienenivät 45 prosenttia, terveellisten elintarvikkeiden osuus tuotevalikoimastamme nousi 65 prosenttiin ja sitoutimme tavarantoimittajia konsernin päivitettyihin eettisiin periaatteisiin.

Vastuullisuus Raision ytimessä

Raisio-konserni on kansainvälinen hyvinvointiin ja kannattavaan kasvuun keskittyvä elintarvike- ja rehuyhtiö, jonka liiketoimintaa ovat terveelliset ja vastuulliset brändituotteet. Vastuullinen toimintatapa sekä sosiaalisten ja ympäristövaikutusten huomioinen ovat tärkeä osa Raision toimintaa.

Vastuullisuustyön pohjana on Raision missio: *Raisio tekee maailmastamme paremman.*

Raisio kehittää toimintaansa yhä vastuullisemmaksi. Kehittämistyötä ohjaavat liiketoiminnoille merkityksellisten sidosryhmien odotukset. Vastuullisuustyö edistää Raision strategisia tavoitteita ja liiketoimintaa.

Lue lisää Raision strategiasta.

Vastuullisuusriskien hallinnointi

Raisio on tunnistanut vastuullisuuteen liittyviä riskejä ja arvioi niitä järjestelmällisesti ja säännöllisesti. Vastuullisuuden riskikartoitus päivitetään vuosittain.

Konsernin merkittävin ympäristöriski on ilmastonmuutos. Muuttuva ilmasto voi vaikuttaa energian hintoihin ja viljelyolosuhteisiin sekä Raision käyttämien maatalousraaka-aineiden saatavuuteen ja hintoihin. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi Raision tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä ja siirtyä käyttämään uusiutuvaa energiaa aina, kun se on taloudellisesti kannattavaa.

Riskikartoituksen mukaan Raision toiminnan ihmisoikeusriskit liittyvät toimitusketjuun ja tiettyjen raaka-aineiden, kuten soijan, palmuöljyn ja kaakaon, alkutuotantoon. Niiden osalta Raisio on siirtynyt tai siirtymässä käyttämään vain vastuullisuussertifioituja raaka-aineita. Soija, palmuöljy ja kaakao ovat yhteensä noin 2 prosenttia kaikista Raision käyttämistä raaka-aineista.

Terveellinen ruoka on Raision strategian ja vastuullisuustyön kulmakiviä. Kuluttajien kohtaama erilaisten ravitsemusviestien tietotulva voi aiheuttaa epätietoisuutta terveellisistä valinnoista. Raisio noudattaa tuotekehityksessään johdonmukaisesti ravitsemustieteen vahvistamia ja yleisesti hyväksyttyjä käsityksiä terveellisestä ruuasta.

Suurimpina riskeinä henkilöstöasioiden osalta Raisio näkee työtapaturmat ja osaavan henkilöstön saatavuuden varmistamisen. Riskejä hallinnoidaan seuraamalla aktiivisesti esimerkiksi työtapaturmien määrää, henkilöstön vaihtuvuutta ja henkilöstötutkimuksen tuloksia sekä toteuttamalla toimenpiteitä tulosten perusteella.

Monimuotoinen arvoketju

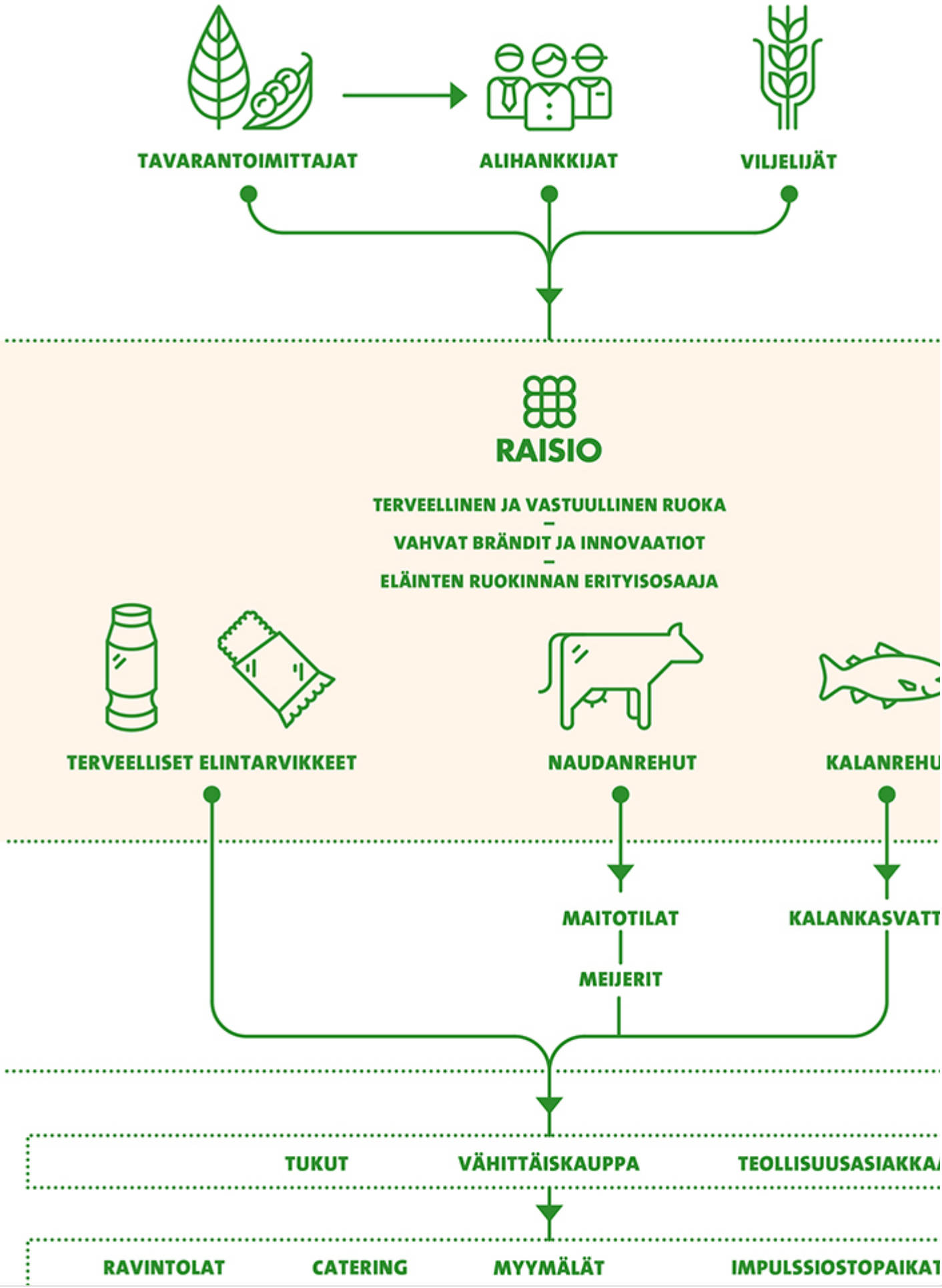
TAVARANTOIMITTAJAT
ALIHANKKIJAT
VILJELIJÄT
RAISIO
TERVEELLINEN JA VASTUULLINEN RUOKA
VAHVAT BRÄNDIT JA INNOVAATIOT
ELÄINTEN RUOKINNAN ERITYISOSAAJA
TERVEELLISET ELINTARVIKKEET
NAUDANREHUT
KALANREHU
MAITOTILAT
KALANKASVATT
MEIJERIT
TUKUT
VÄHITTÄISKAUPPA
TEOLLISUUSASIAKKA
RAVINTOLAT
CATERING
MYYMÄLÄT
IMPULSSIOSTOPAIKAT

Raision arvoketju ulottuu ruuan alkutuotannosta kuluttajiin. Yhtiön vaikutusmahdollisuudet ja vuorovaikutuksen tapa arvoketjun eri osissa vaihtelevat. Raision kyky ja halu kehittää vastuullisia elintarvikkeita ja rehuja edistävät ruokaketjun kestävyyttä.

Raisio vaikuttaa arvoketjun alkupäähän eli tavarantoimittajiinsa noudattamalla vastuullisen hankinnan periaatteitaan. Tavarantoimittajilta edellytetään sitoutumista Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin, jotka koskevat muun muassa ympäristövastuuta, kansainvälisten säädösten mukaisia työoloja, lapsi- ja pakkotyövoiman kieltoa sekä syrjinnän vastaisuutta. Raision hankinnan vastuullisuutta kuvataan tarkemmin täällä.

Osan Raision brändituotteista valmistavat alihankkijat, joilta edellytetään Raision linjaamaa vastuullista toiminta- ja tuotantotapaa. Alihankkijoiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä ja sopimuksissa määritellään tarkasti muun muassa käytettävien raaka-aineiden laatuvaatimukset.

Raisio hankkii käyttämänsä viljan pääsääntöisesti läheltä tuotantolaitoksiaan. Lähes kaikki Raision viljatuotteet valmistetaan Suomessa ja viljasta noin 95 prosenttia on suomalaista. Raision sopimusviljelijät sitoutuvat ympäristön huomioivaan viljelytapaan.

Kuluttajien tarpeiden ja ruokailutottumusten ymmärtäminen on avainasemassa tuotevalikoiman kehittämisessä. Raisio tutkii kuluttajien käyttäytymistä ja muuttuvia tarpeita jatkuvasti. Siten Raisio pystyy tarjoamaan kaupalle kiinnostavia ja luotettavia brändituotteita, jotka vastaavat kuluttajien toiveita. Yhtiö myös panostaa brändeihinsä, jotta ne pysyvät kaupallisesti kiinnostavina. Kaupan keskusliikkeet, suurkeittiöt ja teollisuusasiakkaat asettavat Raisiolle kriteerejä tuotteiden vastuullisuudesta ja edellyttävät vastuullisuusasioiden raportointia.

Kuluttajatuotteiden arvoketjun loppupäässä Raisio vaikuttaa kuluttajiin viestinnällisesti esimerkiksi ravitsemusneuvonnalla, pakkausten kierrätysmerkinnöillä, resepteillä ja tuotteiden käyttövinkeillä. Kuluttajien kanssa käydään jatkuvaa dialogia muun muassa sosiaalisessa mediassa ja asiakaspalvelukanavissa. Kuluttajat ovat kiinnostuneita Raision brändien vastuullisuudesta, esimerkiksi raaka-aineiden alkuperästä.

Raisio vaikuttaa maito- ja kalaketjuun tarjoamalla tuottajille rehuja, jotka edistävät kannattavaa ja kestävää maataloutta. Raision ruokintaratkaisuilla voidaan vaikuttaa eläinten hyvinvointiin ja parantavat tuotoksia. Kasvatetun kalan ruokintaan liittyvät innovaatiot ovat vähentäneet merkittävästi kalaketjun ympäristövaikutuksia.

Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Osakkeenomistajia yhtiöllä on yli 39 000. Raision palveluksessa on noin 400 henkilöä ja toimintaa on 11 maassa. Raisiolla on tuotantolaitoksia neljällä paikkakunnalla Suomessa.

Raisio myi makeisliiketoimintansa 29.12.2017 Valeo Foods Limitedille. Myytyyn makeisliiketoimintaan kuuluivat kuusi tuotantolaitosta Isossa-Britanniassa ja Tšekissä sekä noin 1000 työntekijää. Raportoimme

yritysvastuuraportissa tulokset ja tunnusluvut vain Raision jatkuvien liiketoimintojen osalta.

Olennaisuusarvio kiteyttää tärkeimmät vastuullisuusteemat

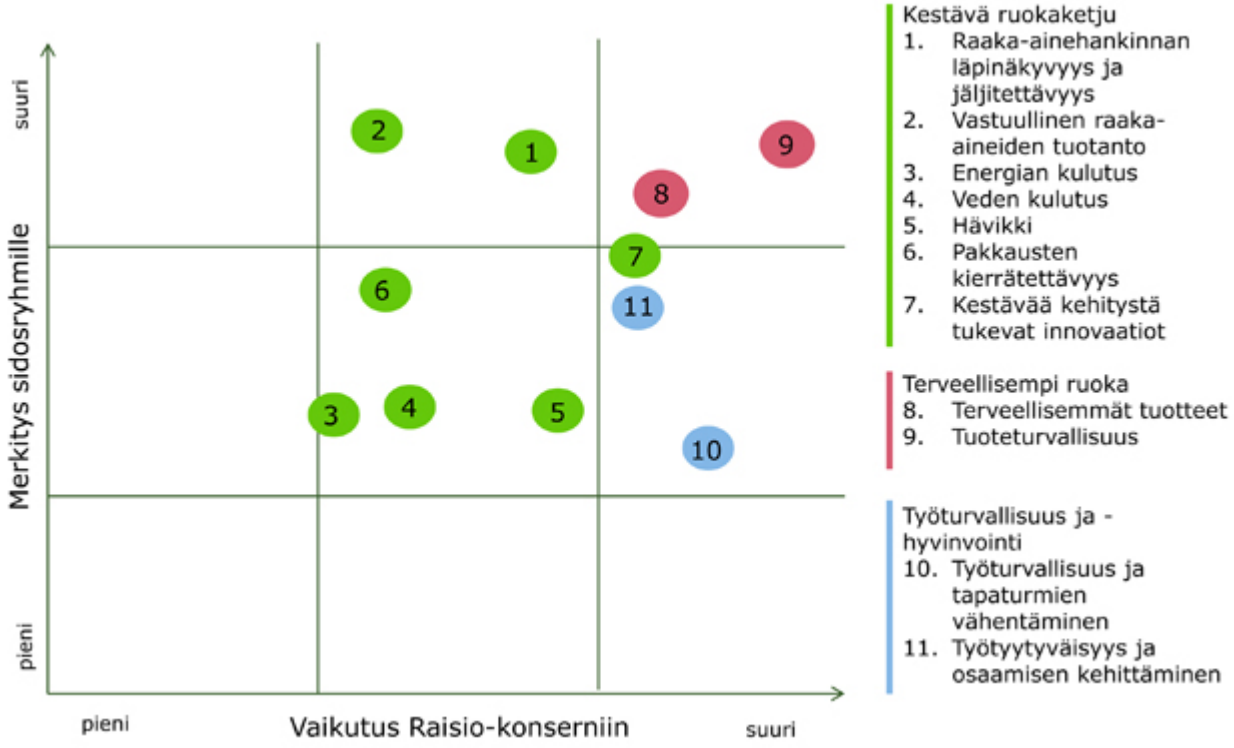

Raisio keskittyy vastuullisuustyössään sidosryhmille ja yhtiön toiminnalle olennaisimpiin teemoihin. Tärkeimmät teemat on määritelty yhdessä sidosryhmien kanssa keskustellen ja heidän näkemyksiään kuunnellen. Raision hallituksen vahvistamassa olennaisuusarviossa on huomioitu sidosryhmät maissa, joissa Raisiolla on toimintaa.

Raision liiketoimintojen ja sidosryhmien näkemysten pohjalta tunnistetut ja priorisoidut tärkeimmät vastuullisuusnäkökohdat on ryhmitelty alla olevaan matriisiin. Olennaiset näkökohdat koskevat koko Raisio-konsernia. Raision olennaisuusarvio ohjaa vastuullisuustyötä ja -raportointia. Tämä olennaisuusarvio on laadittu vuonna 2015 ja sen pohjalta on laadittu Raision nykyinen vastuullisuusohjelma vuosille 2016 - 2018. Vastuullisuusohjelmassa on asetettu tavoitteet sidosryhmien tärkeinä pitämien teemojen edistämiselle.

Tulevaa vastuullisuuden kehittämistä varten Raisio teki laajan sidosryhmäkyselyn vuoden 2017 syksyllä. Kyselyyn osallistui yhteensä 1400 kuluttajaa, asiakasta, työntekijää ja sijoittajaa. Kyselyn perusteella laadittiin uusi olennaisuusarvio, jonka pohjalta yhtiö tulee laatimaan uuden vastuullisuusohjelman vuoden 2018 aikana.

Tavoitteellinen vastuullisuusohjelma

Raision vastuullisuusohjelma vuosille 2016 - 2018 asettaa tavoitteet ja mittarit valituille, olennaisille vastuullisuusteemoille. Vuonna 2017 Raisio edisti määrätietoisesti vastuullisuusohjelman tavoitteita koko konsernissa.

Vastuullisuusohjelman tavoitteet tukevat Raision liiketoimintastrategian toteutumista. Vastuullisuusohjelma on Raision vastuullisuustyön käytännön työkalu: se asettaa tavoitteet ja mittarit olennaisille vastuullisuusteemoille, yrityksen johdolle ja henkilöstölle. Kaikki liiketoiminnot ovat sitoutuneet ohjelman toteuttamiseen.

Konsernin vastuullisuusohjelmassa on kolme teemaa, jotka ovat kaikille liiketoiminnoille olennaisia. Näiden teemojen edistämiseksi on määritelty konkreettiset tavoitteet ja mittarit, joilla asioiden etenemistä seurataan.

Raision vastuullisuusohjelma on liiketoimintastrategiaa tukeva sekä olennaisiin vastuullisuuskysymyksiin keskittyvä. Raision arvoketjun keskeisiä osia ovat raaka-aineiden vastuulliseen hankintaan, ympäristövastuuseen, terveellisyyteen ja työturvallisuuteen liittyvät asiat. Koska nämä teemat korostuivat Raision olennaisuusarviossa, ne ovat myös vastuullisuusohjelman kantavia teemoja.

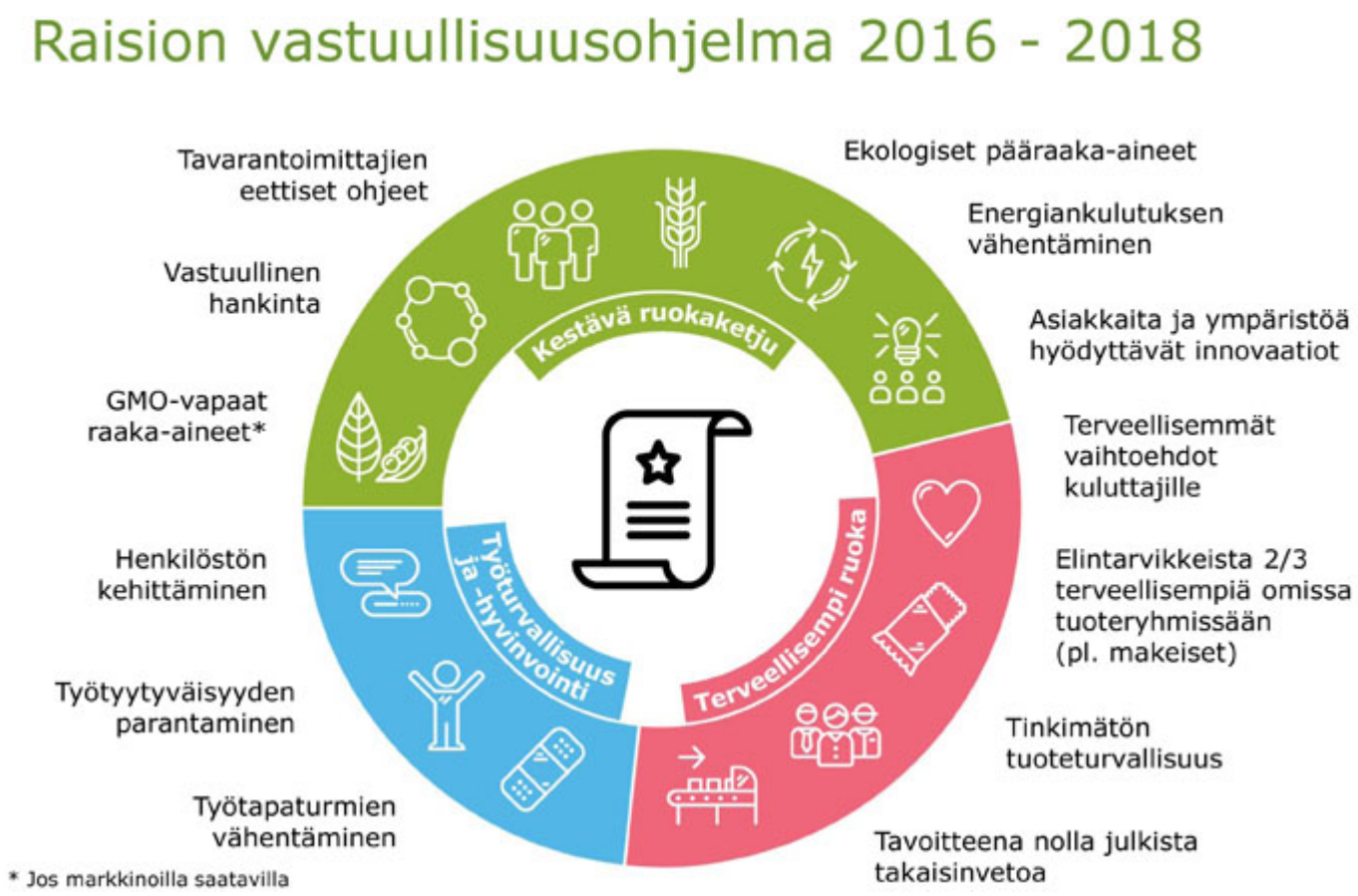

Raision vastuullisuusohjelman pääteemat

Kestävä ruokaketju

- Raaka-ainehankintaan liittyy eettisiä ja ympäristöön liittyviä näkökohtia, joiden hallinta on Raisiolle olennaist Lisäksi Raisio tavoittelee oman tuotannon ympäristövaikutusten pienentämistä sekä vaikuttaa maidontuotannon ja kalankasvatuksen kestävyyteen rehuinnovaatioidensa kautta.

Terveellisempi ruoka

- Terveellinen ruoka on Raision strategian ytimessä ja kuluttajille merkityksellistä. Tuoteturvallisuuden suhtee Raisio ei tee kompromisseja.

Työturvallisuus ja -hyvinvointi

- Henkilöstön turvallisuus ja hyvinvointi ovat Raision toiminnalle ensiarvoisen tärkeitä. Sitoutunut henkilöstö takaa tuotteiden laadun, prosessien toimintavarmuuden sekä kyvyn kehittää uusia kuluttajia ja asiakkaita kiinnostavia uutuuksia.

Raisio on tunnistanut muitakin vastuullisuuteen liittyviä kysymyksiä, joiden eteen yhtiö tekee aktiivista työtä. Vastuullisuusohjelmaan on koottu koko konsernin kannalta oleelliset vastuullisuusteemat, joihin Raisio keskittyy vuosina 2016 - 2018.

Vastuullisuusohjelman toisen vuoden painopistealueiksi valittiin vastuullisen hankinnan kehittäminen, terveelliset elintarvikkeet ja vastuullisten toimintatapojen koulutus henkilöstölle. Osa ohjelman toteuttamisesta on jatkuvaa työtä ja laadun varmistamista.

Raisio-konsernin vastuullisuusohjelman tavoitteet 2016 - 2018

Raisio on ryhmitellyt vastuullisuusohjelmansa tavoitteet kolmen olennaisen teeman alle. Alla tavoitteidemme tilanne vuoden 2017 lopussa. Kerromme tarkemmin vastuullisuusohjelman etenemisestä tässä vastuuraportissa.

Kestävä ruokaketju 2016 - 2018

Tavoite	Tilanne
Kehitämme tärkeimpien raaka-aineidemme vastuullista hankintaa entisestään. Eniten käyttämiämme raaka-aineita ovat viljat, erityisesti kaura ja vehnä, sekä rypsi.	Työ käynnissä
Edellytämme tavarantoimittajien eettisten periaatteiden (Supplier Code of Conduct) noudattamista kaikilta toimittajilta.	Raaka-aineiden arvosta 75 % hankittiin periaatteisiin sitoutuneilta toimittajilta.
Edellytämme tavarantoimittajien vastaavan itsearviointikyselyyn (Supplier Self-Assessment Questionnaire) vähintään joka kolmas vuosi.	Työ käynnissä
Jatkamme ProTerra- tai RTRS-sertifioidun soijan hankintaa.	Saavutettu
Olemme sitoutuneet GMO-vapaiden raaka-aineiden käyttöön.	Saavutettu
Käytämme vain vastuullista palmuöljyä. Elintarvikkeissa käytettävän palmuöljyn vastuullisuutta parannetaan siirtymällä fyysisesti jäljitettävään palmuöljyyn.	Työ käynnissä
Käytämme vain UTZ-sertifioitua kaakaota elintarvikkeissamme (pl. makeiset).	Työ käynnissä
Vähennämme entisestään raaka-ainehankintoja riskimaiksi luokitelluista maista.	Työ käynnissä
Tehostamme energiankäyttöä.	Työ käynnissä
Teemme energia-auditointeja kaikissa tuotantolaitoksissamme vähintään joka toinen vuosi.	Työ käynnissä

Analysoimme materiaalitehokkuutta raaka-aineiden ja muiden tuotantopanosten osalta. Vähennämme hävikkiä tuotantolaitoksissamme.	Työ käynnissä
Käytämme tuotepakkauksissamme vain kierrätettäväksi kelpaavia materiaaleja.	Työ käynnissä
Jatkamme ympäristöä ja asiakkaitamme hyödyttävien innovaatioiden kehittämistä ja kaupallistamista.	Työ käynnissä

Terveellisempi ruoka 2016 - 2018

Tavoite	Tilanne
Elintarvikkeistamme 2/3 on terveellisempiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään.	65 % tuotteista terveellisiä
Kehitämme eläinten ja ihmisten hyvinvointia edistäviä naudan- ja kalanrehuinnovaatioita.	Työ käynnissä
Ylläpidämme BRC-sertifioinnin elintarviketuotantolaitoksilla.	Saavutettu
Raisioagron tavoitteena on erinomainen rehujen reseptitarkkuus.	Työ käynnissä
Julkisten takaisinvetojen määrä nolla.	Saavutettu

Työturvallisuus ja -hyvinvointi 2016 - 2018

Tavoite	Tilanne
Työtapaturmatiheyden jatkuva laskeminen	Työ käynnissä
Sairauspoissaolojen jatkuva pieneneminen	Työ käynnissä
Henkilöstötyytyväisyyden parantuminen	Työ käynnissä
Jatkuva henkilöstön kehittyminen ja kehityskeskustelujen kattavuus kohti sadan prosentin tavoitetta	Kehityskeskuteluiden kattavuus 91 %

Vastuulliset toimintaperiaatteet ja politiikat

Vastuullisuuden edistäminen ja vastuullinen toimintatapa ovat osa jokaisen raisiolaisen työtä. Raision visio ja strategia ohjaavat Raision vastuullisuustyötä ja sen painopisteet määritellään olennaisuusarviossa. Lisäksi Raisiolla on vastuullista toimintatapaa määritteleviä periaatteita ja politiikkoja.

Raisio-konsernin yleiset toimintaperiaatteet

Laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikka

Raisio-konsernin tavarantoimittajien eettiset periaatteet

Raision yleiset toimintaperiaatteet koskevat kaikkea konsernin liiketoimintaa, koko henkilöstöä, johtoa, hallitusta ja hallintoneuvostoa. Yleiset toimintaperiaatteet ohjaavat raisiolaisten jokapäiväistä työtä ja asettavat perustan kannattavalle ja vastuulliselle liiketoiminnalle.

Raisio on sitoutunut UN Global Compact -vastuullisuusaloitteeseen ja sen kymmeneen periaatteeseen, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työsäädöksiä, ympäristöä ja lahjontaa.

Raisiolla on myös sisäisiä ohjeistuksia esimerkiksi lahjonnan vastaisuudesta ja eturistiriitojen välttämisestä.

Toiminnan eettisyyteen ja lainmukaisuuteen liittyvä neuvonanto

Eettinen toimintatapa määritellään Raision yleisissä toimintaperiaatteissa, joista järjestetään henkilöstölle säännöllisesti koulutusta. Verkkokoulutus henkilöstölle ja johdolle Raision yleisistä toimintaperiaatteista valmistui vuoden 2017 lopussa. Koulutus on pakollinen kaikille raisiolaisille ja se on saatavilla neljällä kielellä. Ensimmäisenä koulutusta pääsi suorittamaan Suomen henkilöstö.

Raisiolaiset saavat tukea eettiseen ja lainmukaiseen toimintaan liittyvissä kysymyksissä ensisijaisesti omalta esimieheltään ja yhtiön lakiosastolta.

Henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittaa mahdollisista väärinkäytöksistä tai niiden epäilyistä omalle esimiehelleen tai tämän esimiehelle. Työntekijät voivat raportoida epäilemistään väärinkäytöksistä myös erilliseen sähköpostiosoitteeseen, jonne tulleet ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ottaen huomioon paikallisen lainsäädännön vaatimukset. Raisiolla on oma ohjeistus väärinkäytöksien ilmoittamisesta.

Vastuullisuuden johtamismalli

Raision vastuullisuustyön roolit ja vastuut on esitetty taulukossa alla.

Hallitus	Valvoo vastuullisuuden toteutumista ja vahvistaa olennaiset teemat.
Konsernin johtoryhmä	Johtaa vastuullisuustyötä. Vahvistaa vastuullisuustavoitteet. Käsittelee vastuullisuusohjelman etenemistä ja olennaisuusarviota säännöllisesti vuoden aikana.
Liiketoimintayksiköt	Yritysvastuun käytännön toimenpiteiden organisointi ja toteutus.
Vastuullisuustyöryhmä	Johtaa ja kehittää Raisio-konsernin yritysvastuutyötä ja siihen liittyviä toimintatapoja. Konsultoi ja auttaa liiketoimintoja kehittämään vastuullisuuttaan Raision vastuullisuusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Vastaa vastuullisuusraportoinnista ja -viestinnästä.

Jatkuva sidosryhmädialogi

Raisio käy jatkuvaa dialogia sidosryhmiensä kanssa. Olennaisuusarviota tarkennetaan vuosittain sidosryhmädialogin pohjalta. Jatkuva avoin vuorovaikutus on keskeinen osa Raision yritysvastuun johtamista, toteuttamista ja suunnittelua.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu tärkeimmät sidosryhmät ja tapa, jolla heidän kanssaan käydään dialogia. Taulukkoon valitut sidosryhmät on tunnistettu liiketoimintojen kanssa.

Syksyllä 2017 Raisio toteutti laajan sidosryhmäkyselyn, johon osallistui 1400 kuluttajaa, asiakasta, työntekijää ja sijoittajaa kolmesta maasta. Kyselyn tulokset luovat pohjan uudelle vastuullisuusohjelmalle, joka tulee voimaan vuoden 2019 alusta.

SIDOSRYHMÄ	VUOROVAIKUTUSKANAVA
Henkilöstö	Jatkuva ja avoin vuorovaikutus työyhteisössä, kehityskeskustelut, henkilöstöinfot, esimieskirjeet, intranet, mielipidekyselyt, yhteistyöryhmät
Kuluttajat	Kuluttajapalvelu, konsulentit, Sunnuntai-klubi ja Elovena-kerho, sosiaalinen media, Raision Keittokirja, brändisivut ja vastuullisuusviestintä verkossa, uutiskirjeet, mainonta, verkkokauppa, kuluttajatutkimukset
Asiakkaat (elintarvikkeet) mm. vähittäiskauppa, tukkukauppa, leipomot ja teollisuus, suurkeittiöt, vienti, yrityspartnerit	Suorat asiakaskontaktit, verkkosivut, extranet, tapahtumat, messut
Asiakkaat (Raisioagro) Maidontuottajat, kalankasvattajat, kotieläintuottajat ja viljelijät, Raision sopimusviljelijät	Suorat kontaktit, tuottaja- ja viljelijätilaisuudet, sopimusviljelijäpäivät, messut ja seminaarit, asiakasristeily, nettisivut, verkkokauppa, asiakaslehdet Agro- ja AquaMakasiini, extranet
Omistajat	Tapaamiset, tilaisuudet, yhtiökokous, pörssitiedotteet ja julkaisut, vuosikertomus ja yritysvastuuraportti, osavuosikatsaukset, nettisivut
Institutionaaliset sijoittajat ja analyytikot	Roadshowt, sijoittajatapaamiset ja -tilaisuudet, Capital Markets Day, pörssitiedotteet ja julkaisut, osavuosikatsaukset, vuosikertomus ja yritysvastuuraportti
Rahoittajat	Tapaamiset, tiedotteet, julkaisut, tilinpäätös, osavuosikatsaukset
Viranomaiset	Tapaamiset, vaikuttaminen järjestöissä, kts. Raision jäsenyydet
	Suorat kontaktit, tapaamiset, auditoinnit, tavarantoimittajien eettiset

Alihankkijat	periaatteet, alihankkijoiden itsearviointilomake
Tavarantoimittajat	Suorat kontaktit, tapaamiset, auditoinnit, tavarantoimittajien eettiset periaatteet, tavarantoimittajien itsearviointilomake
Yhteistyökumppanit	Suorat kontaktit, tapaamiset
Media	Suorat kontaktit, tapaamiset, haastattelut, lehdistötilaisuudet, seminaarit, tiedotteet, sosiaalinen media, nettisivut
Lähiyhteisöt	Tilaisuudet, yritysvierailut, nettisivut, hankkeet (esim. Varsinais-Suomen Yrityskylä ja Elovena Voimapäivä)
Oppilaitokset	Kummikoulut, puhujavierailut, yritysvierailut, projektityöt
Yliopistot ja korkeakoulut	Henkilökohtaiset kontaktit, tutkimusyhteistyö, projektityöt, yhteistyö Raision Tutkimussäätiön kautta
Järjestöt ja jäsenyydet	Yhteisseminaarit ja -tilaisuudet, Raision edustukset ja jäsenyydet järjestöissä, nettisivut, yhteistyö mm. WWF Suomen kanssa
Ruoan, ravitsemuksen ja terveyden asiantuntijat	Tapaamiset, uutiskirjeet, esitteet
Ammattiliitot	Tapaamiset, sopimukset, yhteistyö muiden yritysten kanssa, kehitysprojektit

Raision jäsenyydet järjestöissä

Raisio Oyj tai sen tytäryhtiöt ovat jäseniä seuraavissa järjestöissä:

- ETL, Elintarviketeollisuusliitto
- ETS, Elintarviketieteiden Seura
- CLC, Climate Leadership Coalition
- FBTA, Finnish Business Travel Association – Suomen liikematkayhdistys
- FEFAC, European Feed Manufacturers' Federation
- Funktionaalisten elintarvikkeiden kehittämiskeskus
- Gafta, The Grain & Feed Trade Association
- Huoltovarmuuskeskus
- ICC, International Chamber of Commerce
- International Plant Sterols and Stanols Association (IPSSA)
- Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys
- MMM, Vilja-alan yhteistyöryhmä
- Pro Ruis ry
- Ravitsemusterapeuttien yhdistys
- RTRS, Roundtable of Responsible Soy
- RSPO, Roundtable on Sustainable Palm Oil
- Suomalaisen Työn Liitto
- Suomen Anti-Piratismiyhdistys ry
- Suomen Kalankasvattajaliitto ry
- Suomen Kaurayhdistys ry
- Suomen Logistiikkayhdistys
- Suomen Maataloustieteellinen seura
- Suomen Pakkausyhdistys
- Suomen Teollisuusoikeudellinen yhdistys ry
- Turun Kauppakamari
- Turun Kauppakorkeakouluseura ry
- Ålands Fiskodlarförening rf

Työtä koko toimitusketjun vastuullisuuden kehittämiseksi

Raision tuotteet valmistetaan vastuullisesti tuotetuista raaka-aineista. Kestävät raaka-ainevalinnat ja toimitusketjun sitouttaminen eettisiin periaatteisiin edistävät koko ruokaketjun vastuullisuutta. Raisio jatkoi pitkäjänteistä vastuullisen hankinnan kehittämistä vuonna 2017.

Keskeistä 2017

- Raision tavarantoimittajia sitoutettiin yhtiön päivitettyihin eettisiin periaatteisiin (Supplier Code of Conduct): Raision raaka-aineiden arvosta 75 prosenttia hankittiin yhtiön periaatteisiin kirjallisesti sitoutuneilta toimittajilta.
- UTZ-sertifioitu kaakao otettiin käyttöön kaakaota sisältävissä Elovena-, Nalle-, Sunnuntai- ja Provena-tuotteissa.
- Nokian mylly sai vastuullisen palmuöljyn RSPO Supply Chain -sertifikaatin.
- Raision naudanrehut muuttuivat soijattomiksi.

Hankinnan vastuullisuuden kehittämisessä keskeisiä työkaluja ovat Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin sitouttaminen, toimittajien auditoinnit, jäljitettävyyden varmistaminen ja hankintojen vähentäminen riskimaista. Raportoimme raaka-aineet omasta tuotannostamme ja lisäksi kriittiset raaka-aineet (palmuöljy, soija ja kaakao) myös alihankintana valmistetuista tuotteistamme.

Suurin osa Raision raaka-aineista hankitaan Pohjois- ja Keski-Euroopasta. Raision merkittävin raaka-aineryhmä on viljat, joista 95 prosenttia hankitaan Suomesta, pääosin suoraan viljelijöiltä.

Käytämme hankinnan vastuullisuusriskien arviointiin BSCI:n riskimaaluokitusta, joka ohjaa tekemään hankintoja matalan riskin maista. Saatavuuden takia hankimme pienen osan raaka-aineista korkeamman riskin maista, ja silloin toimimme luotettavien ja pitkäaikaisten kumppanien kanssa.

Pitkäaikaiset alihankkijat valmistavat osan Raision brändituotteista. Alihankkijoilta edellytetään sitoutumista Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin ja tuotteiden raaka-aineiden laatuvaatimukset määritellään sopimuksissa. Kaikki Raision alihankkijat toimivat Euroopassa.

Varmistamme vastuullisuutta sertifioinneilla

Palmuöljyn, soijan ja kaakaon tuotantoon liittyy sosiaalisia ja ympäristönäkökohtia, joiden takia Raisio on asettanut tavoitteet niiden vastuullisuussertifioinnille.

Käytämme elintarvikkeissamme vain RSPO-sertifioitua vastuullista palmuöljyä. Fyysisesti jäljitettävän (mass balance tai segregated) palmuöljyn osuus oli noin 60 prosenttia ja RSPO Book & Claim -sertifioidun osuus oli noin 40 prosenttia. Tavoitteenamme on lisätä jäljitettävän sertifioidun palmuöljyn käyttöä. Viime vuonna saimme esimerkiksi nostettua kekseissä käytettävän palmuöljyn mass balance -tasolle. Palmuöljyn osuus Raision raaka-aineista on alle yksi prosentti.

Käytämme soijaa lähinnä kalanrehuihin ja sen osuus kaikista raaka-aineista on noin yksi prosentti. Kaikki kalanrehuihin käytetty soija on ProTerra tai RTRS-sertifioitua. Naudanrehujen muutettiin soijattomiksi vuonna 2017.

Siirryimme käyttämään UTZ-sertifioitua kaakaota Elovena-, Nalle-, Sunnuntai- ja Provena-tuotteissa. Vastuullisuussertifioitua kaakaota käytetään muun muassa yhdessä Suomen myydyimmistä kekseistä eli Elovena Tumma Suklaa -välipalakeksissä sekä Elovena-pikapuuroissa ja Nalle-suklaamannasuurimoissa. Tavoitteenamme on, että kaikissa brändituotteissamme käytetty kaakao on sertifioitua vuoden 2018 lopussa. Kaakaon osuus brändituotteidemme raaka-aineista on noin 0,02 prosenttia.

Kalanrehuissa käytettävän kalajauhon ja -öljyn alkuperä on aina tiedossa ja niiden valmistamisessa ei ole käytetty uhanalaisia kalalajeja. Käytämme pääasiassa Itämeren silakasta ja kilohailista Suomessa valmistettua kalajauhoa. Luonnonvarakeskuksen mukaan Itämeren elinvoimaiset silakka- ja kilohailikannat on todettu kestäviksi, joten lähirehun valmistaminen ei ole haitaksi luonnon kalakannoille.

Sertifioitujen raaka-aineiden osuus Raision käyttämistä raaka-aineista on noin kaksi prosenttia, mikä sisältää sertifioidun palmuöljyn, soijan ja kaakaon lisäksi luomuviljoja. Kaikille Raision raaka-aineille ei ole saatavissa kattavia vastuullisuussertifiointeja, esimerkiksi viljoille on tarjolla vain luomusertifiointi.

Tavoitteet 2016 - 2018

- Kehitämme tärkeimpien raaka-aineidemme vastuullista hankintaa entisestään. Eniten käyttämiämme raaka-aineita ovat viljat, erityisesti kaura ja vehnä, sekä rypsi.
- Edellytämme tavarantoimittajien eettisten ohjeiden (Supplier Code of Conduct) noudattamista kaikilta

toimittajilta.

- Edellytämme tavarantoimittajien vastaavan itsearviointikyselyyn (Supplier Self-Assessment Questionnaire) vähintään joka kolmas vuosi.
- Jatkamme ProTerra- tai RTRS-sertifioidun soijan hankintaa.
- Olemme sitoutuneet GMO-vapaiden raaka-aineiden käyttöön.
- Käytämme vain vastuullista palmuöljyä. Elintarvikkeissa käytettävän palmuöljyn vastuullisuutta parannetaan siirtymällä fyysisesti jäljitettävään palmuöljyyn.
- Käytämme vain UTZ-sertifioitua kaakaota.
- Vähennämme entisestään raaka-ainehankintoja riskimaiksi luokitelluista maista.

Kestävää tuotantoa – pienemmät ympäristövaikutukset

Raisio käyttää tuotteissaan uusiutuvia raaka-aineita ja kehittää tuotantoaan kestävästi ympäristövaikutukset huomioiden. Raision ympäristövastuun tärkeimmät tavoitteet ovat energiatehokkuuden parantaminen ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen.

Keskeistä 2017

- Merkittävä investointi uusiutuvaan energiaan: Raision tehdasalueelle valmistui oma bioenergialaitos kesällä 2017.
- Koko konsernin hiilidioksidipäästöt pienenivät 45 prosenttia.
- Raision käyttämästä energiasta lähes 70 prosenttia tuotettiin hiilineutraalisti.
- Raisio saavutti tavoitteensa, eikä tuota enää lainkaan kaatopaikkajätettä.
- Baltic Blend -kalanrehuissa käytettävän kalajauhon mukana Itämerestä poistettiin lähes 80 000 kiloa fosforia ja 400 000 kiloa typpeä.
- Kestävästi kasvatettu Benella-siika markkinoille.
- Kestävää tuottavuutta -ohjelma pienentää maitotilojen ympäristövaikutuksia.

Vuoden 2017 aikana konsernin energianhankinnassa tapahtui suuri muutos, kun Raision tehdasalueelle valmistui oma bioenergialaitos. Laitoksen vaikutukset Raision toimintaan ovat laajat. Itse tuotetun bioenergian käyttö pienentää hiilidioksidipäästöjä merkittävästi, lisää uusiutuvan energian osuutta energian kokonaiskäytöstä

ja vähentää ostetun energian määrää.

Raision toiminnasta aiheutuu ympäristövaikutuksia tuotteiden valmistuksen lisäksi myös koko tuotteiden elinkaaren ajalta. Näiden vaikutusten suuruutta kuvaa muun muassa noin 20 tuotepakkauksessa oleva hiilijalanjälkimerkki. Ympäristöystävällinen Baltic Blend -kalanrehu ja maitotiloille suunnattu Kestävää tuottavuutta -ohjelma pienentävät osaltaan kalan- ja maidontuotannon ympäristövaikutuksia.

Raisio raportoi omasta tuotannostaan syntyvät ympäristövaikutukset jatkuvien liiketoimintojen osalta. Raisiolla oli vuonna 2017 kuusi tuotantolaitosta, jotka kaikki sijaitsevat Suomessa. Joulukuussa 2017 myyty makeisliiketoiminta käsitellään lopetettuna liiketoimintona.

Raisio toimii säädösten ja määräysten mukaisesti. Konsernin toimipisteissä ei ollut ympäristövahinkoja eikä konserni saanut sakkoja tai sanktioita ympäristölainsäädännön rikkomuksista vuonna 2017.

Raision tuotantolaitokset eivät sijaitse suojelluilla luontoalueilla tai korkean biodiversiteettiarvon alueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä. Kaikilla Raision tuotantolaitoksilla on ISO 14001 -ympäristösertifiointi.

Tavoitteet 2016 - 2018

- Tuotepakkauksien kierrätettävyyden parantaminen.
- Energiankäytön tehostaminen.
- Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja hiilineutraalin energian suosiminen.
- Materiaalitehokkuuden parantaminen.
- Ympäristöä ja asiakkaita hyödyttävien innovaatioiden kehitystyön jatkaminen.

Raision ympäristövaikutukset

Raaka-aineet ja materiaalitehokkuus

Raisio käyttää tuotteissaan ainoastaan uusiutuvia raaka-aineita. Ympäristövaikutusten pienentämiseksi konsernin tuotantolaitoksissa vähennetään hävikin ja jätteen määrää tavoitteellisesti. Materiaalivirtoja kierrätetään ja hyödynnetään konsernin omissa liiketoiminnoissa ja 97 prosenttia jätteestä on kierrätettävää.

Vuonna 2017 Raision kokonaistuotantomäärä kasvoi 2,5 prosenttia ja materiaalien käyttö noin kaksi prosenttia. Materiaalitehokkuus siis parani hieman viime vuoteen verrattuna.

Raision kaatopaikkajätteen määrä on vähentynyt vuosi vuodelta. Vuonna 2017 yhtiö saavutti pitkäaikaisen tavoitteensa ja pääsi täysin eroon kaatopaikkajätteestä. Myös jätemäärä tuotettua tuotetonnia kohti väheni lähes kolme prosenttia. Kokonaisjätemäärä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla. Suurin osa Raision jätteestä on kierrätyskelpoista jätettä.

Raportoinnin laajuus: Konsernin jatkuvat liiketoiminnot 2015 - 2017. Veden käyttö tuotteisiin ei sisälly alla esitettyihin raaka-ainemääriin.

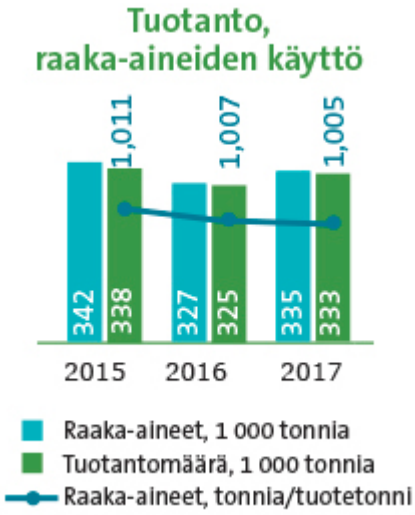

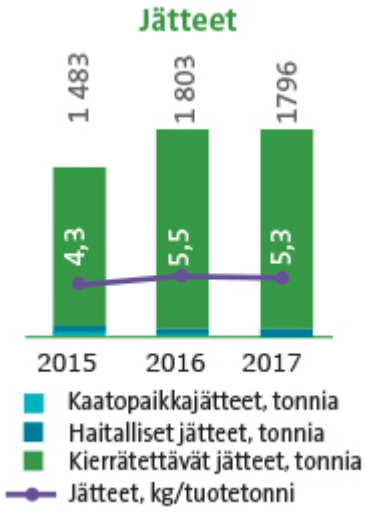

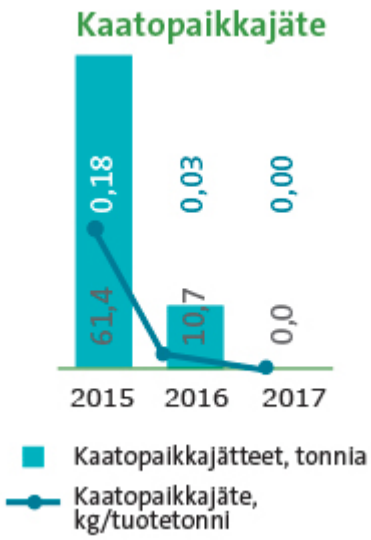

Vesi

Raisiossa vettä käytetään tuotteiden valmistukseen, teollisuushöyryn tuottamiseen, jäähdytykseen ja lämmitykseen. Veden käyttöä ja jäteveden määriä seurataan ja pyritään aktiivisesti vähentämään.

Vuonna 2017 Raision vedenkulutus kasvoi vuoteen 2016 verrattuna. Suurimpana syynä vedenkulutuksen lisääntymiseen olivat bioenergialaitoksen rakennustyöt ja käynnistämiseen liittyvät koeajot. Jäteveden määrän kasvoi myös kalanrehutehtaan tuotantolinjaston kunnostus- ja rakennustöiden takia.

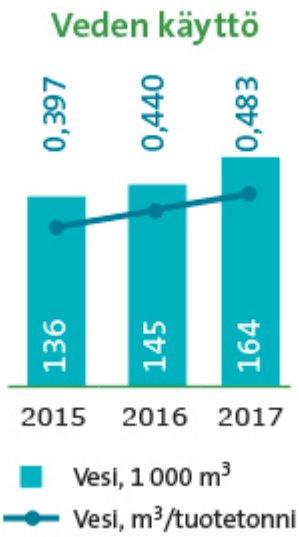

Energia

Vuonna 2017 Raision energian kokonaiskulutus pieneni hieman tuotantomäärän noususta huolimatta. Tämän seurauksena jo entuudestaan hyvällä tasolla ollut energiatehokkuus parani vuoteen 2016 verrattuna yli kolme prosenttia. Bioenergialaitoksen valmistumisen myötä itsetuotetun energian osuus lämmöntuotannosta oli 50 prosenttia ja uusiutuvan energian osuus energian kokonaiskulutuksesta nousi noin 30 prosenttiin.

Raision sähkönkulutus vuonna 2017 oli 39 000 (2016: 37 000 ja 2015: 39 000) megawattituntia, kulutus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna kuusi prosenttia. Lämmön- ja höyrynkulutus vuorostaan laski vuoteen 2016 verrattuna noin viisi prosenttia, ja oli noin 48 000 (2016: 51 000 ja 2015: 52 000) megawattituntia. Raision ostama sähkö on ympäristömerkittyä, eli sen tuottamisesta ei aiheudu hiilidioksidipäästöjä.

Vuoden 2017 aikana hiilineutraalin energian osuus nousi lähes 70 prosenttiin Raision kokonaisenergiankulutuksesta.

Energiatehokkuus

Raision tavoitteena on energiatehokkuuden jatkuva parantaminen. Tavoitteen saavuttamiseksi energiankulutusta seurataan tarkasti. Raisio on myös sitoutunut Suomen energiatehokkuussopimukseen. Vuonna 2017 tuotantolaitoksilla tehtiin energia-auditointeja mahdollisten energiansäästökohteiden kartoittamiseksi. Energia-auditoinnin tulosten pohjalta päädyttiin muun muassa laskemaan tuotantotilojen lämpötilaa. Lisäksi jatkettiin valaistuksen vaihtamista energiatehokkaisiin LED-valoihin toimisto- ja tuotantotiloissa.

Kaikki Raision käyttämä sähkö on osto-energiaa. Lämmöntuotannosta oman energiantuotannon osuus on noin 50 prosenttia.

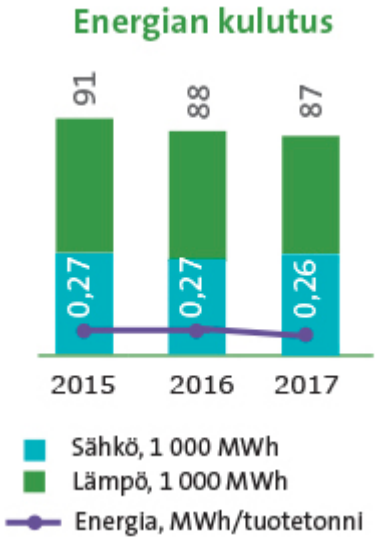

Energiantuotannon päästöt

Raisio raportoi omasta toiminnastaan aiheutuvat energiantuotannon välittömät kasvihuonekaasupäästöt sekä ostoenergian välilliset päästöt CO2e-arvoina. Hiilidioksidiekvivalentilla (CO2e) kuvataan kasvihuonekaasujen yhteenlaskettua ilmastoa lämmittävää vaikutusta.

Raision kokonaishiilidioksidipäästöt vuonna 2017 olivat 8 800 (2016: 15 900, 2015: 16 800) tonnia CO2e. Kokonaispäästöt vähenivät vuoteen 2016 verrattuna 45 prosenttia. Raision suorat, omasta energiantuotannosta aiheutuvat päästöt olivat 1 400 (2016:1 600, 2015:1 400) tonnia CO2e, mikä oli yli 10 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Raision välilliset, ostoenergiasta aiheutuneet hiilidioksidipäästöt olivat 7 400 (2016: 14 300, 2015:15 400) tonnia CO2e. Välilliset päästöt pienenivät edellisestä vuodesta yli 45 prosenttia. Oman energiantuotannon päästöt on määritetty laskennallisesti ja ostoenergian osalta toimittajien ilmoittamien päästöjen CO2e-arvoina.

Bioenergialaitoksen valmistumisen myötä hiilineutraalin energian osuus nousi lähes 70 prosenttiin.

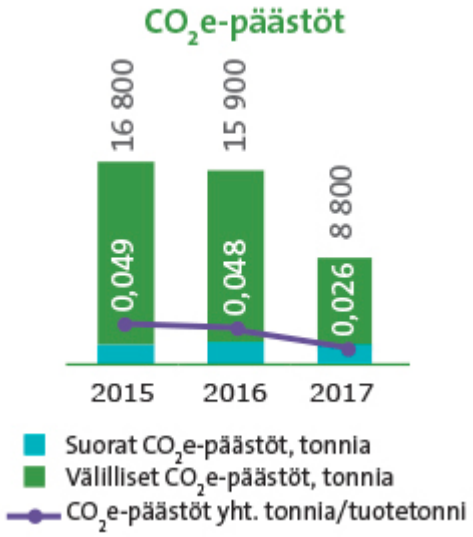
CO2e-päästöt
16 800
15 900
8 800
0,049
0,048
0,026
2015
2016
2017
Suorat CO2e-päästöt, tonnia
Välilliset CO2e-päästöt, tonnia
CO2e-päästöt yht. tonnia/tuotetonni

Ruokaa ja rehuja uusiutuvalla energialla

Raisio-konserni otti ison loikan kohti hiilineutraaliutta, kun Raision tehdasalueelle valmistui kesällä 2017 uusi bioenergialaitos. Uuden laitoksen myötä Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, Sunnuntai-jauhojen, Torino-pastojen ja Baltic Blend -kalanrehujen valmistuksessa käytettävä lämpöenergia on tuotettu kestävästi puuhakkeesta.

Investoinnin arvo oli noin kahdeksan miljoonaa euroa. Oman bioenergialaitoksen rakentaminen on osa konsernin tavoitetta korvata fossiilisia polttoaineita uusiutuvalla energialla aina, kun se on ekologisesti ja taloudellisesti kannattavaa.

Teholtaan 9,5 MW:n bioenergialaitos käyttää puuhaketta keskimäärin kolme rekka-autollista vuorokaudessa. Laitos tuottaa höyryn ja kaukolämmön Raision teollisuusalueelle.

Merkittävä vähennys hiilidioksidipäästöihin

Bioenergiaan siirtymisellä on huomattava vaikutus Raision hiilidioksidipäästöihin. Bioenergialaitoksen tuottamalla energialla korvataan fossiilisilla polttoaineilla tuotettu teollisuushöyry. Investointi säästää laskennallisesti noin 7500 tonnia hiilidioksidia vuosittain, mikä vastaa esimerkiksi noin 700 suomalaisen keskimääräistä vuosittaista hiilijalanjälkeä.

Koko konsernin hiilidioksidipäästöihin bioenergialaitoksen valmistuminen toi noin 45 prosentin vähennyksen

vuonna 2017. Tarkempi kokonaisvaikutus vuosittaisiin hiilidioksidipäästöihin nähdään vasta vuoden päästä, kun bioenergialaitos on ollut käytössä kokonaisen kalenterivuoden ajan.

Kestävää tuottavuutta maitotiloille

Maitotilan kannattavuus paranee ja ympäristövaikutukset pienentyvät Raisioagron syksyllä 2017 lanseeraamalla Kestävää Tuottavuutta -ohjelmalla. Lehmien tarpeiden mukaan tarkkaan suunniteltu ruokinta parantaa eläinten hyvinvointia, jolloin maitotuotos kasvaa ja rehuhyötysuhde paranee. Myös metaanin muodostus vähenee ja typen hyväksikäyttö tehostuu.

Kestävää Tuottavuutta -ohjelma perustuu entistä tarkempaan lehmien ruokintaan ja rehuvalintoihin tuotannon eri vaiheissa. Ohjelma kattaa lehmän koko elämänkaaren. Se alkaa jo vasikan ja hiehon kasvatuksesta jatkuen koko lypsykauden ruokinnan ja hoidon optimoinnilla. Tavoitteena on parantaa lehmän hyvinvointia ja sen elinaikanaan tuottamaa maitomäärää.

Raisioagron ruokintaneuvonnassa painotettiin lehmän poikimisajan ruokintaa vuonna 2017. Lehmän poikimisen ajan piilevät sairaudet voivat viedä suuren osan tuotannon kannattavuudesta, joten niiden ennaltaehkäisy luo perustan kestävälle tuotannolle.

Hyvinvoivan ja terveen lehmän maitotuotos on korkeampi, rehun hyväksikäyttö tehostuu ja maidontuotannon ympäristövaikutukset pienentyvät. Tehokkaalla ja tarkalla ruokinnalla metaani-, typpi- ja fosforipäästöt pienentyvät tuotettua maitolitraa kohden.

Kaurainnovaatioon perustuvat Green-rehut pienentävät typpi- ja metaanipäästöj

Kotimaista kuorittua kauraa sisältävät Green-rehut nostavat lehmien maitotuotosta. Kestävä Tuottavuus -ruokintaohjelmaan kehitetyt Green-rehut tehostavat lehmien ruokinnassa energian ja valkuaisen hyötysuhdetta,

jolloin typpi- ja metaanipäästöt pienentyvät. Kuoritun kauran öljymäinen rasva pehmentää maitorasvaa ja vähentää lehmän pötsissä metaanin muodostusta. Metaania syntyy neljästä seitsemään prosenttia aiempaa vähemmän maitokiloa kohden.

Hyvinvointia terveellisestä ja hyvänmakuisesta ruuasta

Terveellinen ruoka on Raision ydinliiketoimintaa. Kolesterolia alentavat Benecol-tuotteet sekä täysjyväviljasta valmistetut Elovena-, Nalle- ja Provena-tuotteet tekevät terveellisestä syömisestä helppoa ja maistuvaa. Edistämme kuluttajien hyvinvointia luontaisesti terveellisillä tuotteillamme.

Keskeistä 2017

- Raision elintarvikkeista 65 prosenttia (63 prosenttia vuonna 2016) oli terveellisiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään eli ne täyttivät yhtiön terveellisyyskriteerit.
- Useiden Elovena-pikapuurojen sokeripitoisuutta laskettiin.
- Uusia Benecol-tehojuomia ilman lisättyä sokeria tuotiin markkinoille.
- Suolan määrää vähennettiin useissa tuotteissa.
- Maku- ja väriaineissa suosimme luontaisia vaihtoehtoja.
- Kestävästi kasvatettu ja terveellinen Benella-siika lanseerattiin syksyllä 2017.
- Raisioagron Kestävää tuottavuutta -ruokintaohjelmassa edistetään lehmien hyvinvointia.

Kokonaisvaltaista terveellisyyttä

Yksittäisiin raaka- tai ravintoaineisiin keskittymisen sijaan Raisiossa painotetaan tuotteiden kokonaisvaltaista

terveellisyyttä ja makua. Kehittäessämme terveellisiä tuotteita kiinnitämme erityistä huomiota täysjyväviljan ja kuidun määrään, rasvan laatuun sekä sokerin ja suolan määrään. Raisio on määritellyt jokaiselle tuoteryhmälleen terveellisyyskriteerit, joissa huomioidaan kussakin tuoteryhmässä terveyden kannalta olennaiset asiat. Ravintoaineiden raja-arvot pohjautuvat asiantuntijaryhmien laatimiin suosituksiin, kuten Sydänmerkki- ja Nyckelhålet-kriteereihin.

Tavoitteenamme on, että 2/3 elintarvikkeistamme täyttää terveellisyyskriteerimme vuoden 2018 loppuun mennessä. Olemme edenneet kohti tavoitetta määrätietoisesti hiomalla olemassa olevien tuotteidemme reseptejä sekä lanseeraamalla terveellisiä uutuuksia. Vuonna 2017 jo 65 prosenttia elintarvikkeistamme oli terveellisiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään lähtötilanteen vuonna 2015 ollessa 61 prosenttia.

Ruoka ja ravinto ovat kuluttajien suuren mielenkiinnon kohteita. Erilaiset, keskenään ristiriitaisetkin ja usein vaihtuvat viestit siitä, mitä kannattaa syödä, saattavat hämmentää kuluttajia, jotka haluavat syödä terveellisesti. Raisio noudattaa tuotekehityksessään johdonmukaisesti ravitsemustieteen vahvistamia ja yleisesti hyväksyttyjä käsityksiä terveellisestä ruuasta.

Terveysväitteet kertovat luotettavuudesta

Raision tuotteilla on useita EU:n hyväksymiä terveysväitteitä, joiden saaminen edellyttää vahvaa tieteellisesti todistettua terveyshyötyä. Noudatamme markkinoinnissa ja pakkausmerkinnöissä EU:n ohjeistuksia terveys- ja ravitsemusväitteistä.

Kolesterolia alentavat Benecol-tuotteet ovat terveysvaikutteisia elintarvikkeita. EU on myöntänyt Benecol-tuotteiden ainesosana käytettävälle kasvistanoliesterille sairauden riskin alentamiseen liittyvän terveysväittämän. Sen mukaan kasvistanoliesterin on osoitettu alentavan veren kolesterolitasoa. Korkea kolesteroli on sydäntaudin riskitekijä.

Benecol vaikuttaa miljoonien kuluttajien sydänterveyteen. Päivittäin käytettynä se alentaa tehokkaasti veren kolesterolia jo 2 - 3 viikossa. Suurimmalla Benecol-markkinalla Isossa-Britanniassa tuotteita käyttää noin kaksi miljoonaa kotitaloutta. Benecol-tuotteiden markkinoinnissa korostetaan terveellisten elämäntapojen merkitystä kolesterolin alentamisessa.

Täysjyväviljoilla on useita tutkittuja terveyshyötyjä. Esimerkiksi kauralla on kolme EU:n hyväksymää terveysväitettä: se alentaa veren kolesterolia, hillitsee aterian jälkeistä verensokerin nousua ja edistää vatsan toimintaa.

Raision viljatuotteet tunnetaan Elovena-, Nalle-, Sunnuntai-, Provena, Torino ja Nordic -tuotteina. Terveelliset täysjyväviljat sisältävät luontaisesti vitamiineja, kivennäisaineita, kuituja ja hyviä rasvoja. Raisio osallistuu kauran terveysvaikutusten ja ominaisuuksien tarkempaan tutkimukseen yhteistyössä Turun ja Helsingin yliopiston sekä Teknologian tutkimuskeskus VTT:n kanssa.

Tuoteuutuuksia 2017

- Elovena-välipalajäätelössä on sokeria kohtuudella, vain vähän kovaa rasvaa ja reilusti täysjyväkauraa. Välipalajäätelö palkittiin Vuoden innovaationa Kultainen pippuri -kisassa.
- Elovena-tuorepuuromix helpottaa trendikkään tuorepuuron valmistamista.

- Kaurainen ja vähäsokerinen Nalle-mansikka-kaakaokeksimysli täydentää Nalle-tuoteperhettä, joka edistää erityisesti lasten terveellistä ruokavaliota.
- Benecol-tehojuomat ilman lisättyä sokeria ovat kuluttajien toivomia uutuuksia.

Yhteistyö järjestöjen kanssa

- Raisio tekee yhteistyötä useiden sydänterveyttä edistävien organisaatioiden kanssa, kuten European Atherosclerosis Societyn, Heart UK:n ja Suomen Sydänliiton kanssa.
- Raisio ja Suomen Urheiluliitto (SUL) jatkoivat pitkäaikaista yhteistyötään lasten ravitsemus- ja liikuntakasvatuksessa. Elovena Voimapäiviä järjestettiin alakouluissa ympäri Suomea.
- Raisio jatkoi WWF Suomen kanssa yhteistyötä, jonka tavoitteena on muun muassa vastuullisten kuluttajavalintojen helpottaminen, raaka-aineiden ympäristövastuullisuuden varmistaminen ja suomalaisen kalankasvatuksen kestävyyden edistäminen.
- Raisioagro keräsi Pinkit ja siniset paalit -kampanjallaan yli 25 000 euroa Rintasyöpäyhdistys Europa Donna Finland ry:lle ja Eturauhassyöpäyhdistys Propo ry:lle. Kampanjassa myytiin maataloustuottajille vaaleanpunaisia ja vaaleansinisiä rehupaalien käärintämuoveja, joiden hinnasta osa lahjoitettiin syöpäyhdistysten tukitoimintaan.

Tavoitteet 2016 - 2018

- Elintarvikkeistamme 2/3 on terveellisempiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään.
- Jatkamme lisätyn sokerin vähentämistä tuotteissamme.
- Tuomme markkinoille terveellisiä elintarvikkeita, jotka sopivat kuluttajien muuttuviin tarpeisiin.
- Kehitämme eläinten ja ihmisten hyvinvointia edistäviä naudan- ja kalanrehuinnovaatioita.

Tuoteturvallisuuden varmistaminen on jatkuvaa työtä

Raisio ei tingi tuoteturvallisuudesta. Tuoteturvallisuus varmistetaan kaikissa toimitusketjun vaiheissa tuotekehityksestä ja hankinnasta valmistukseen ja jakeluun. Tuotteiden laatua ja turvallisuutta edistetään sertifioinneilla, auditoinneilla, henkilöstön koulutuksella ja tehokkailla prosesseilla.

Keskeistä vuonna 2017

- Tuotantolaitoksissa tehtiin useita ulkoisia ja sisäisiä auditointeja liittyen sertifiointeihin, tuotelaatuun ja raaka-aineiden jäljitettävyyteen.
- Toimitusketjun laatua varmistettiin useilla tavarantoimittajien auditoinneilla.
- Raision tuotteiden laatu pysyi erinomaisella tasolla eikä yhtään julkista takaisinvetoa tehty.

Raision tavoitteena on valmistaa niin turvallisia ja laadukkaita tuotteita, ettei takaisinvetoihin ole tarvetta. Jos tuotteessa kaikesta huolimatta havaitaan laatuongelma, takaisinveto tehdään viipymättä ja siihen johtaneet syyt tutkitaan huolellisesti.

Raision tuotantolaitosten sertifioinnit

- Laatujärjestelmä ISO 9001

- Ympäristöjärjestelmä ISO 14001
- Tuoteturvallisuuden ja -laadun BRC-sertifikaatti (taso AA) elintarviketuotantolaitoksilla
- Luomutuotannon sertifikaatti elintarviketuotantolaitoksilla
- Kosher-sertifikaatti elintarviketuotantolaitoksilla
- Benecol-ainesosan valmistuksessa kosher- ja halal-sertifikaatit

Sertifioinnit ja laatujärjestelmät tukevat turvallista tuotantoa. Ne takaavat osaltaan muun muassa jäljitettävyysprosessiemme toimivuuden.

Tavoitteet 2016 - 2018

- BRC-sertifiointi vähintään A-tasolla elintarviketuotantolaitoksilla
- Raisioagron reseptitarkkuuden kehittäminen
- Julkisten takaisinvetojen määrä nollaan

Benecol-tehojuomien uutuuksissa ei lisättyä sokeria

Tehojuomat ovat jo pitkään olleet suosituimpia Benecol-tuotteita. Niiden avulla kuluttaja saa kätevästi yhdellä kerralla koko päivän annoksen kolesterolia alentavaa kasvistanoliesteriä. Vuonna 2017 Benecol-tehojuomien valikoimaa täydennettiin uusilla tuotteilla, joissa ei ole lainkaan lisättyä sokeria.

Raisio kartoitti vuonna 2017 kolesterolia alentavien tuotteiden kuluttajasegmenttejä. Tutkimuksessa havaittiin, että kuluttajat ovat kiinnostuneita terveellisistä elintavoista ja kaipaavat helppoja ratkaisuja kolesterolin alentamiseen. Terveellinen ruokavalio on olennainen osa sydänterveyden edistämistä ja monet kuluttajat pyrkivät vähentämään lisätyn sokerien määrää ruokavaliossaan.

Ruokailutottumusten muutosten ymmärtäminen on avainasemassa tuotevalikoiman kehittämisessä. Nopeasti nautittavien Benecol-tehojuomien suosio jatkui vahvana ja uudenlaiset, vain hedelmien ja maidon sokeria sisältävät vaihtoehdot monipuolistavat valikoimaa sekä vastaavat hyvin kuluttajien kysyntään.

Tuttujen makujen rinnalle lanseerattiin loppuvuonna 2017 kolme makuvaihtoehtoa, joissa ei ole lainkaan lisättyä sokeria. Tuotteet tulivat ensimmäisenä kauppoihin Isossa-Britanniassa ja muille markkinoille uutuudet tuodaan alkuvuonna 2018. Kuluttajat ovat vastaanottaneet uutuudet hyvin ja niiden ansiosta Benecol on saanut myös uusia käyttäjiä.

Terveelliset ja vaivattomat puurot kuluttajien toiveena

Puuro ei ole enää vain aamupala, vaan puuroa syödään yhä enemmän myös lounaaksi sekä väli- ja iltapalaksi. Pika- ja tuorepuurot ovat monipuolistaneet valikoimaa ja käyttötapoja. Vuonna 2017 Raisio myi hiutaleita ja pikapuuroja lähes 450 miljoonan puuroannoksen verran.

Täysjyväkaura sisältää luontaisesti runsaasti kuitua, vitamiineja ja kivennäisaineita. Helpoiten kauran terveyshyödyistä pääsee nauttimaan puuroissa. Puurojen menestys linkittyy niiden luonnollisuuteen ja kasvavaan hyvinvoinnista kiinnostuneiden kuluttajien määrään.

Annospikapuurojen sokeripitoisuutta laskettiin

Kaksi kolmasosaa Elovena-pikapuuroista on saanut Sydänmerkin osoituksena siitä, että tuotteet ovat terveyden kannalta parempia vaihtoehtoja. Kuluttajien toiveesta lisätyn sokerin määrää vähennettiin neljässä Elovena-annospikapuurossa. Luontaista sokeria maustettuihin puuroihin tulee kaurasta sekä hedelmistä ja marjoista.

Tuorepuurot löivät läpi vuonna 2017

Tuorepuurot, eli ilman keittämistä valmistetut puurot, kasvattivat suosiotaan. Kylmänä syötävän tuorepuuron voi tehdä illalla valmiiksi jääkaappiin ja aamulla se on valmis nautittavaksi. Tuorepuuro valmistetaan useimmiten

kaurahiutaleista, marjoista ja jogurtista tai rahkasta.

Keväällä 2017 Raisio toi markkinoille Elovena Tuorepuuromix -tuotteet. Niiden avulla tuorepuuron valmistaminen on entistä helpompaa, koska makua tuovat marjat ja hedelmät ovat niissä valmiina. Makuvaihtoehtoja ovat karpalo-kookos ja appelsiini-inkivääri. Uutuustuote lisäsi tuorepuuron tunnettuutta sekä houkutteli uusia puuronsyöjiä.

Raision henkilöstö 2017

Vuonna 2017 Raisio jatkoi keskittymistä hyvinvointia tukeviin elintarvikkeisiin ja rehuihin. Osaava henkilöstö mahdollistaa muutoksen ja menestyksen. Raision henkilöstöstä yli puolella on korkeakoulututkinto ja osaamista kehitetään jatkuvasti liiketoiminnan tarpeiden mukaisesti.

Keskeistä vuonna 2017

- Raisio-konsernin palveluksessa työskenteli vuoden 2017 lopussa 399 henkilöä (1 405 vuonna 2016).
- Henkilöstömäärää pienensi merkittävästi Raision makeisliiketoiminnan myynti joulukuussa 2017. Makeisliiketoiminnan mukana noin 1 000 henkilöä siirtyi uuden omistajan palvelukseen.
- Raision yleisten toimintaperiaatteiden (Code of Conduct) verkkokoulutus käynnistettiin kaikille raisiolaisille loppuvuonna 2017. Ensimmäisenä koulutusta pääsi suorittamaan Suomen henkilöstö.

Raision henkilöstön rakenne muuttui merkittävästi makeisliiketoiminnan myynnin myötä. Makeisliiketoiminnassa suurin osa henkilöstöstä työskenteli tuotantotehtävissä. Raisiolaiset ovat entistä koulutetumpia, esimerkiksi korkeakoulutettujen suhteellinen osuus nousi 31 prosenttiyksikköä ja pelkän peruskoulun käyneiden tai ylioppilaiden osuus laski 19 prosenttiyksikköä. Korkea koulutustaso edistää Raision strategista tavoitetta kasvaa kannattavasti.

Raision yleisten toimintaperiaatteiden mukaisesti konserni noudattaa Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) säädöksiä ja toimintamaidensa paikallisia työehtosopimuksia, työhön liittyviä säädöksiä ja lakeja.

Suurimpina riskeinä sosiaalisten ja henkilöstöasioiden osalta Raisio näkee työtapaturmat ja asiantuntevan ja

tarpeisiin sopivan henkilöstön saatavuuden varmistamisen. Riskejä hallinnoidaan seuraamalla aktiivisesti esimerkiksi työtapaturmien määrää, henkilöstön vaihtuvuutta ja henkilöstötutkimuksen tuloksia sekä toteuttamalla toimenpiteitä tulosten perusteella.

Raisio seuraa säännöllisesti markkinapalkkoja yhtiön kilpailukyvyn ylläpitämiseksi. Raision palkat ja palkkiot vuonna 2017 olivat jatkuvien toimintojen osalta 28,9 miljoonaa euroa henkilösivukuluineen (50,6 miljoonaa sisältäen kaikki toiminnot). Toimitusjohtajan palkan ja jatkuvien toimintojen henkilöstön keskiarvopalkan suhde oli 10:1. Noin 50 prosenttia henkilöstöstä kuuluu työehtosopimusten piiriin.

Alla olevien graafien luvuissa on mukana myös Raision lopetetut liiketoiminnot, kuten joulukuussa 2017 myyty makeisliiketoiminta.

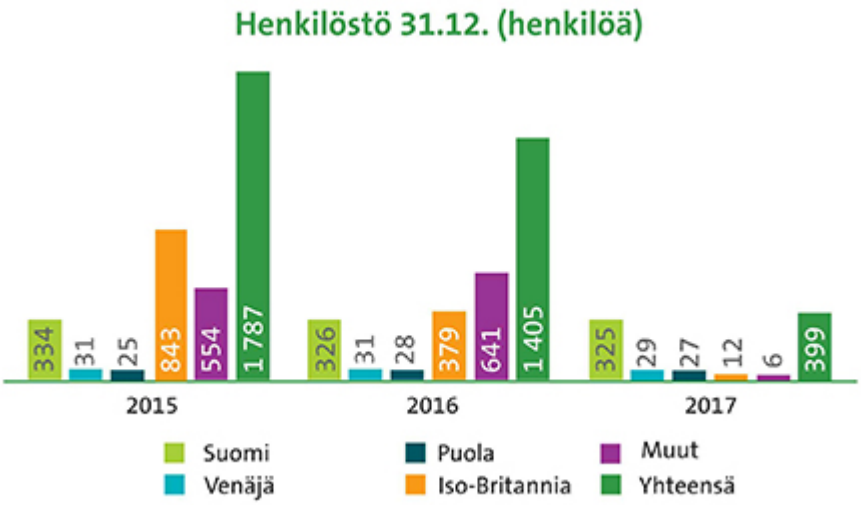

Henkilöstön ikäjakauma (%)

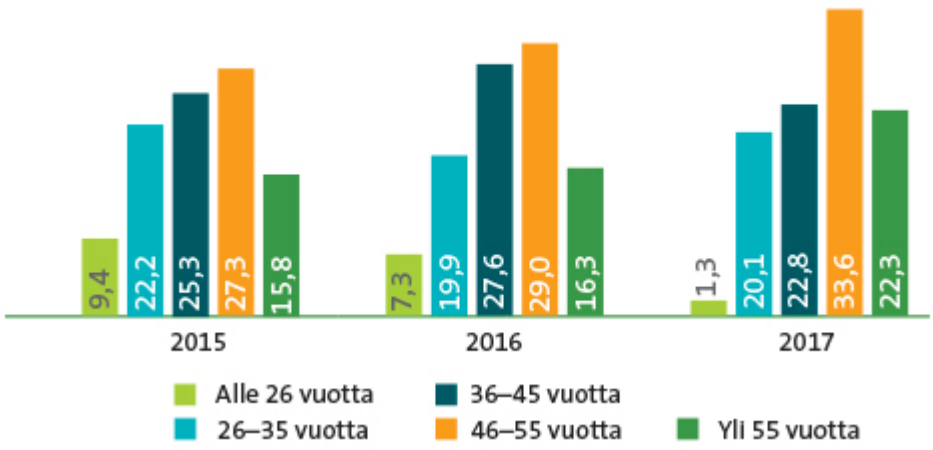

Henkilöstö maittain (%)

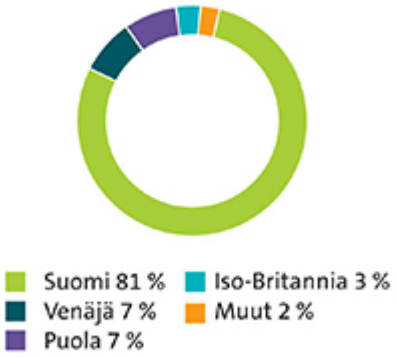

Henkilöstön sukupuolijakauma (%)

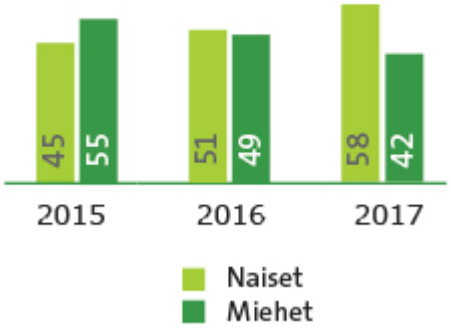

Johtoryhmän sukupuolijakauma (%)

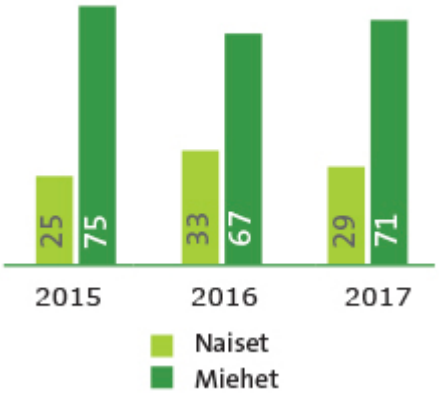

Henkilöstön keski-ikä (v)

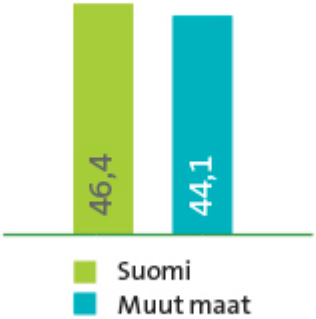

Raisiolaisten keski-ikä on 46 vuotta.

Henkilöstö liiketoiminta-alueittain (%)

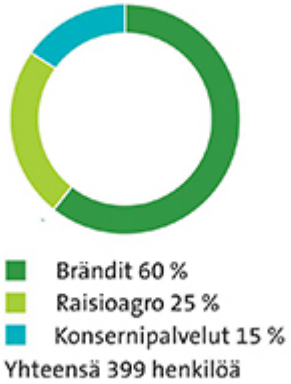

Yhteensä 399 henkilöä

Esimiesten sukupuolijakauma (%)

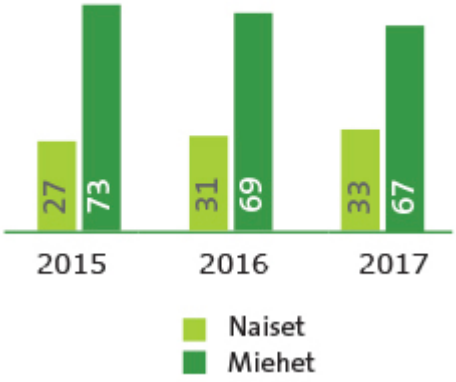

Hallituksen sukupuolijakauma (%)

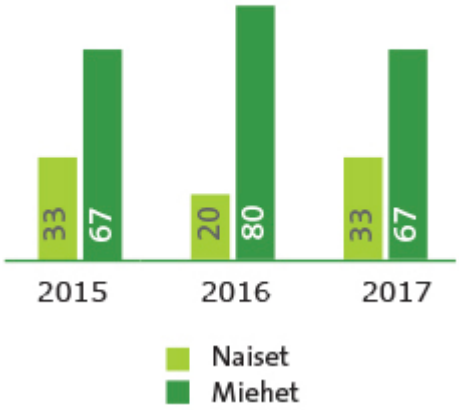

Henkilöstön keski-ikä sukupuolittain (v)

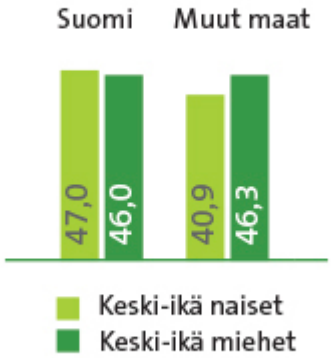

Raisiolaisten naisten keski-ikä on 45,9 vuotta ja miesten 46,1 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus 2017 (henkilöä)
Suomi
Muut maat
28
32
13
12
Tulleet
Lähteneet

Työhyvinvointi ja osaamisen kehittäminen

Huolehdimme työhyvinvoinnista panostamalla hyvään johtamiseen ja esimiestyöhön, toimivaan vuorovaikutukseen ja sisäiseen viestintään sekä edistämällä hyvää ja luottamuksellista työilmapiiriä. Syksyllä toteutetun henkilöstökyselyn tulosten pohjalta laadimme kehittämissuunnitelmat. Henkilöstön osaamista kehitetään vuosittaisten arviointien avulla.

Keskeistä vuonna 2017

- Henkilöstökyselyn pohjalta laadittiin työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmat vuodelle 2018.
- Työhyvinvointia edistettiin tapahtumilla ja koulutuksilla.
- Osaamisen kehittämisessä panostettiin ammatillisen koulutuksen lisäksi muun muassa työhyvinvointiin, digitalisaatioon, tietoturvaan, ravitsemukseen ja esimiestyön kehittämiseen.
- Konserni käytti 387 000 euroa (2016: 420 000 euroa) henkilöstönsä kouluttamiseen. Lisäksi järjestettiin runsaasti sisäisiä koulutuksia.
- Kehityskeskustelujen kattavuus oli 91 prosenttia.

Henkilöstötutkimuksesta eväitä kehittämiseen

Toteutimme uudistetun henkilöstökyselyn syksyllä 2017. Kyselyn tulokset kertoivat, että työtyytyväisyys on

Raisiolla hyvällä tasolla (3,9/5). Raisiolaiset ovat erityisen tyytyväisiä omaan tiimiinsä, työnkuvaansa ja esimiestyöhön. Yksiköt laativat tulosten pohjalta kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttaminen aloitetaan vuonna 2018.

Työhyvinvointiin vaikuttavat erityisesti arjen töiden sujuvuus, hyvä työilmapiiri ja yhteistyö. Edistimme työhyvinvointia myös yhteisillä tapahtumilla. Ystävänpäivänä kannustimme positiivisen palautteen antamiseen työkavereille. Syksyllä osallistuimme Unelmien työviikko -tapahtumaan, jonka aikana henkilöstölle järjestettiin muun muassa tehdaskierroksia ja hyvinvointiluentoja. Ison-Britannian Benecol-tiimi osallistui hyväntekeväisyystempauksiin, kuten Heart UK:n kävelytapahtumaan.

Tuemme työssä jaksamista ja työuran pidentämistä ikäohjelmallamme. Viime vuonna edistimme yli 55-vuotiaiden raisiolaisten hyvinvointia Terveenä eläkkeelle -ohjelmalla, jossa halukkaille tehtiin henkilökohtainen terveyskatsastus sekä tuettiin liikkumista muun muassa ryhmäohjatuilla tunneilla ja kuntosaliharjoittelulla.

Monipuolista osaamisen edistämistä

Kehitämme henkilöstön osaamista vuosittain liiketoimintojen tarpeiden, henkilöstöresurssien arvioinnin ja henkilöstökyselyn pohjalta. Lisäksi kehityskeskusteluissa sovimme henkilökohtaisista kehittymissuunnitelmista.

Vuonna 2017 järjestimme henkilöstölle koulutuksia muun muassa digitalisaatiosta, työhyvinvoinnista, viestintä- ja vuorovaikutustaidoista, innovaatiotoiminnasta, tietoturvasta, ravitsemuksesta ja esimiestyön kehittämisestä. Laaja osallistuminen mahdollistettiin etäyhteyksillä. Suomen toimipisteiden esimiehiä ja asiantuntijoita osallistui liiketoiminnan johtamiseen ja kehittämiseen painottuvaan eri yritysten osallistujista koostuvaan Future Excellence -koulutusohjelmaan.

Suomen ja Puolan myyntihenkilöstö toteutti yhdessä Retail-klinikan, jossa kehitettiin hyviä toimintatapoja vähittäiskaupan kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Oppilaitosyhteistyötä jatkettiin Suomessa mahdollistamalla muun muassa harjoittelujaksoja ja opinnäytetöitä erityisesti tilaus- ja toimitusketjussa työskenteleville opiskelijoille. Lisäksi Raisio jatkoi yhteistyökumppanina kuudesluokkalaisille suunnatussa Varsinais-Suomen Yrityskylä-hankkeessa sekä aloitti yhteistyön myös yhdeksäsluokkalaisten Yrityskylässä.

Tavoitteet 2016 - 2018

- Henkilöstötyytyväisyyden parantuminen
- Jatkuva henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Esimies- ja työyhteisötaitojen kehittäminen
- Kehityskeskustelujen kattavuus kohti sadan prosentin tavoitetta

Alla olevien graafien luvuissa on mukana vain Raision jatkuvat toiminnot.

Vakituiset ja määrä-aikaiset työsuhteet (kpl)

Raision työsuhteista on vakituisia 97 % ja 3 % määräaikaisia.

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset työsuhteet (kpl)

Raision työsuhteista 95 % on kokoaikaisia ja 5 % osa-aikaisia.

Henkilöstön koulutustausta

Henkilöstön työsuhteiden pituudet (%)

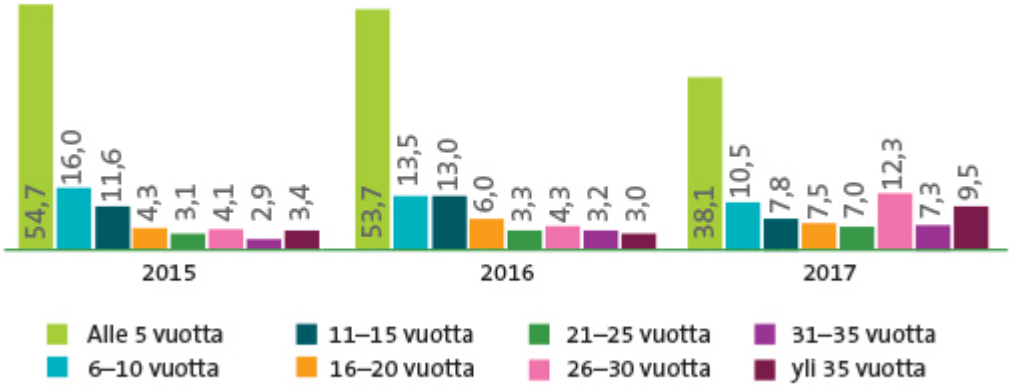

Henkilöstön keskimääräinen työsuhteen pituus on 15,6 vuotta.

Työturvallisuus ja tapaturmien vähentäminen

Olemme sitoutuneet työturvallisuuden aktiiviseen kehittämiseen. Turvallisuustyömme painopisteenä on tapaturmien ennaltaehkäisy. Vuoden 2017 aikana yhdenmukaistimme turvallisuuskäytäntöjä ja kehitimme työturvallisuuskulttuuria.

Keskeistä vuonna 2017

- Konsernin turvallisuuskäytäntöjä yhdenmukaistettiin.
- Tapaturmien raportoinnissa otettiin käyttöön uusi järjestelmä.
- Työturvallisuus pysyi hyvällä tasolla. Raisiolla on selvästi Suomen elintarvikealan keskiarvoa vähemmän työtapaturmia ja sairauspoissaoloja.
- Sairauspoissaoloissa siirryttiin omailmoituskäytäntöön

Teemme vuosittain toimintasuunnitelmat työympäristön turvallisuuden parantamiseksi. Raisiossa on toimivat työturvallisuusorganisaatiot. Lisäksi teemme työsuojelutarkastuksia ja -kierroksia säännöllisesti ja tutkimme jokaisen työtapaturman ohjeistuksemme mukaisesti.

Vuonna 2017 kannustimme henkilöstöä raportoimaan myös positiivisia turvallisuushavaintoja ja läheltä piti -tilanteita. Kerromme tarkemmin vuonna 2017 aloitetusta turvallisuushankkeesta täällä.

Raisiossa siirryttiin omailmoituskäytäntöön lyhyissä sairauspoissaoloissa vuoden 2017 alussa. Jos sairaus on

äkillinen ja itsestään paraneva eikä vaadi lääkärissä käyntiä, riittää sairauslomalle jäämiseen työntekijän puhelinsoitto esimiehelle. Omalla ilmoituksella voi olla pois päivän kerrallaan ja enintään kolme päivää. Käytäntö on saanut henkilöstöltä ja esimiehiltä hyvää palautetta. Omailmoituskäytäntö otettiin kokeilukäyttöön myös alle 10-vuotiaan lapsen sairastumistapauksissa.

Konsernin keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä oli 2,8 prosenttia teoreettisesta työajasta, mikä oli lähes viime vuoden tasolla jatkuvien toimintojen osalta.

Tavoitteet 2016 - 2018

- Työtapaturmataajuuden jatkuva laskeminen
- Työtapaturmien raportoinnin yhtenäisyyden varmistaminen
- Sairauspoissaolojen jatkuva pieneneminen

Alla olevien graafien luvuissa on mukana vain Raision jatkuvat toiminnot.

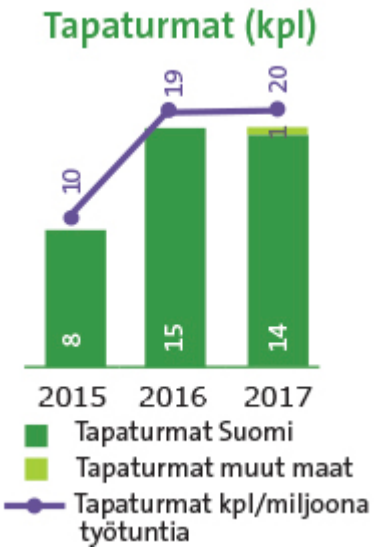

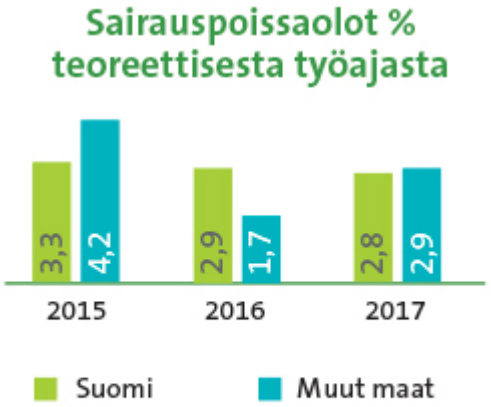

Henkilöstön keskimääräinen sairaus-poissaolomäärä oli 2,8 % vuonna 2017.

Turvallisuustyön painopisteenä tapaturmien ennaltaehkäisy

Vuonna 2017 Raisio-konsernissa ryhdyttiin yhtenäistämään ja kehittämään työturvallisuuskulttuuria. Hankkeen tavoitteena on yhdenmukaistaa turvallisuuskäytänteet sekä painottaa ennaltaehkäisevän turvallisuustyön tärkeyttä.

Turvallinen työympäristö on kaikille raisiolaisille ensiarvoisen tärkeää. Yhtiön henkilöstöä kannustetaan kiinnittämään huomiota tapaturmien ennaltaehkäisyyn esimerkiksi tekemällä turvallisuushavaintoja ja raportoimalla läheltä piti -tilanteista.

Vuonna 2017 käynnistetty turvallisuushanke on lisännyt raisiolaisten tietoisuutta turvallisuusasioista, sillä jo asian tekeminen näkyväksi parantaa turvallisuutta sekä vähentää tapaturmia. Koko konsernia koskevat yhtenäiset toimintatavat auttavat huomaamaan kehityskohteet ja onnistumiset paremmin sekä helpottavat hyvien toimintatapojen käyttöönottoa kaikissa yksiköissä.

Huomio hyviin käytänteisiin

Osana hanketta Raisiossa käytettävä turvallisuustermistö on yhtenäistetty. Uutena käsitteenä käyttöön on otettu positiivinen turvallisuushavainto, joka tarkoittaa turvallisuutta kehittävää toimintaa tai hyvin hoidettuja asioita, kuten työmaan siisteyttä tai henkilösuojainten esimerkillistä käyttöä. Jatkossa siis turvallisuusasioista seurataan poikkeamien lisäksi hyviä käytäntöjä.

Turvallisuuden kehittämistä ja tapaturmien seurantaa varten Raisiossa on otettu käyttöön uusi turvallisuusjärjestelmä, jonne kirjataan muun muassa kaikki tapaturmat sekä turvallisuushavainnot. Järjestelmä otettiin käyttöön ensimmäisenä Suomen toiminnoissa tammikuun alussa 2018.

Merkittävänä osana turvallisuuskulttuurin kehittämistä järjestettiin loppuvuodesta henkilöstön koulutuksia, joita jatketaan vuonna 2018. Koulutuksiin osallistuu koko henkilöstö.

Yhteisellä kehittämisellä nostetta työtyytyväisyyteen

Raisiossa kokeillaan uusia toimintamalleja työhyvinvoinnin edistämiseksi. Mahtava työpaikka -ryhmä aloitti toimintansa keväällä 2017 Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnassa. Innostunut ryhmä on ideoinut ja toteuttanut monia parannuksia. Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan työtyytyväisyys nousikin koko konsernin parhaaksi.

Mahtava työpaikka -ryhmän jäsenet tekivät toimintansa aluksi kartoituksen henkilöstön toiveista työtyytyväisyyden parantamiseksi. Kehittämistyön painopisteiksi valittiin esimiestyö, sisäinen yhteistyö ja osaamisen kehittäminen.

Ratkaisukeskeisesti eteenpäin

Moniin Mahtava työpaikka -ryhmän esiin nostamiin kehityskohteisiin löytyi ratkaisuja, jotka pystyttiin toteuttamaan heti. Tiedonkulun käytäntöjä nopeutettiin ja vastuutettiin esimiehille, henkilöstöinfoissa aloitettiin eri toimintojen esittelyt ja etäosallistumisen mahdollisuuksia tilaisuuksiin parannettiin.

Raision henkilöstö on kiinnostunut hyvinvoinnista ja terveydestä. Yhtiö on tukenut liikunta- ja kulttuurisetelien lisäksi henkilöstön osallistumista useisiin liikuntatapahtumiin vapaa-ajalla. Team Elovena on kisannut esimerkiksi Jukolan Venlojen viestissä, FightBackRun-juoksutapahtumassa sekä Ruissalojuoksuissa. Lisäksi syksyllä 2017 raisiolaiset osallistuivat Unelmien työpäivä -tapahtumaan.

Monet pienet teot ja yhteisten toimintatapojen muutokset ovat lisänneet työhyvinvointia. Esimerkiksi palautteen antamiseen ja sen parempaan hyödyntämiseen on kannustettu ja yhteisiä pelisääntöjä on selkiytetty. Lisäksi sisäistä rekrytointia on vahvistettu ja järjestetty työhyvinvointivalmennuksia.

Mahtava työpaikka -ryhmä muistutti myös kiitosten antamisen tärkeydestä. Työyhteisössä onkin nyt nostettu onnistumisia esiin ja iloittu niistä yhdessä.

Taloudellinen vastuu

Raision taloudellisesta katsauksesta löydät konsernin avainluvut ja liikevaihdon sekä tietoa kannattavuudesta, taseesta ja rahoituksesta. Tarkemmat taloudelliset tiedot tilinpäätöksessä.

Raision taloudellinen katsaus

Raision tilinpäätös 2017

Raportointikausi ja raportoinnin laajuus

Raisio raportoi yritysvastuustaan konsernina ja raportointi kattaa kaikki konsernin jatkuvat toiminnot. Konsernin laskentarajaan kuuluvat emoyhtiö Raisio Oyj, sen tytäryhtiöt sekä näiden omistamat tytäryhtiöt, jotka on lueteltu tilinpäätöksessä. Poikkeukset laskentarajassa mainitaan tunnuslukujen yhteydessä.

Raision yritysvastuuraportti sisältää konsernin oman toiminnan vaikutukset. Yritysvastuusta raportoidaan kerran vuodessa vuosikatsauksen yhteydessä. Tämä raportti koskee tilikautta 2017. Edellinen Raision yritysvastuuraportti julkaistiin maaliskuussa 2017.

Raisio-konsernin pääkonttori sijaitsee Raisiossa.

Yhteystiedot

Yritysvastuuraporttia koskevat kysymykset voi lähettää osoitteeseen communications (at) raisio.com.

GRI-sisältöindeksi

Raision yritysvastuuraportti noudattaa GRI standards -ohjeiston niin kutsuttua core-tasoa. Raportille ei ole tehty ulkoista varmennusta.

TUNNUS	GRI:N SISÄLTÖ	SIJAINTI	LISÄTIEDOT	UN GLOBAL COMPAC
	Organisaation profiili			
102-1	Raportoivan organisaation nimi	Raportoinnin laajuus		
102-2	Tärkeimmät brändit, tuotteet, palvelut	Benecol Terveelliset elintarvikkeet Raisioagro		
102-3	Pääkonttorin sijainti	Raportoinnin laajuus		
102-4	Maat, joissa merkittävää toimintaa	Benecol Terveelliset elintarvikkeet Raisioagro		
102-5	Omistusrakenne ja yhtiömuoto	Hallinnointi		
102-6	Markkina-alueet	Benecol Terveelliset elintarvikkeet Raisioagro		
102-7	Organisaation ja liiketoiminnan koko	Tilinpäätös		
102-8	Henkilöstön määrä ja profiili	Raision henkilöstö		
102-9	Toimitusketjun kuvaus	Monimuotoinen arvoketju		
102-10	Organisaation ja toimitusketjun merkittävät muutokset	Tilinpäätös		
102-11	Varovaisuusperiaatteet	Riskienhallinta		
102-12	Ulkoiset periaatteet ja aloitteet joihin sitouduttu	Vastuulliset toimintaperiaatteet ja politiikat		
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Jäsenyydet järjestöissä		

	Strategia			
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus		x
102-15	Vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Vastuullisuuden johtaminen Monimuotoinen arvoketju		
	Liiketoiminnan eettisyys			
102-16	Arvot, periaatteet, standardit joihin sitouduttu	Vastuulliset toimintaperiaatteet ja politiikat		x
102-17	Toiminnan eettisyyteen ja lainmukaisuuteen liittyvä neuvonanto	Vastuulliset toimintaperiaatteet ja politiikat		x
	Hallinto			
102-18	Hallintomalli	Hallinnointi Vastuullisuuden johtamismalli		
102-19	Valtuutettu johto	Hallinnointi Vastuullisuuden johtamismalli		
102-20	Yritysvastuun hallinnointi	Vastuullisuuden johtamismalli		
102-21	Sidosryhmien huomioiminen	Jatkuva sidosryhmädialogi		
102-22	Hallituksen kokoonpano	Hallitus		
102-23	Hallituksen puheenjohtaja	Hallitus		
102-24	Hallituksen valinta	Hallinto ja ohjausjärjestelmä		
102-25	Hallituksen eturistiriidat	Hallinto ja ohjausjärjestelmä		
102-26	Hallituksen rooli yrityksen tarkoituksen, arvojen ja strategian	Hallinto ja ohjausjärjestelmä Vastuullisuuden		

	määrityksessä	johtamismalli		
102-27	Hallituksen pätevyyskriteerit	Hallinto ja ohjausjärjestelmä		
102-28	Hallituksen valvonta	Hallinto ja ohjausjärjestelmä		
102-29	Taloudellisten, ympäristö ja sosiaalisten näkökohtien tunnistaminen	Olennaisuusarvio		
102-30	Riskienhallinta	Vastuullisuuden johtaminen		
102-31	Taloudellisten, ympäristö ja sosiaalisten näkökohtien katselmus	Vastuullisuuden johtamismalli		
102-33	Epäkohtien kommunikointi	Vastuullisuuden johtamismalli Toimintaperiaatteet ja politiikat		
102-35	Palkitsemispolitiikat	Palkka-ja palkkioselvitys		
102-36	Palkitsemisperusteet	Palkka-ja palkkioselvitys		
102-38	Henkilöstön ja toimitusjohtajan vuotuinen palkkojen ja palkkioiden suhdeluku	Henkilöstö		
	Sidosryhmävuorovaikutus			
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Jatkuva sidosryhmädialogi		
102-41	Työehtosopimusten piiriin kuuluvat työntekijät	Henkilöstö		
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Jatkuva sidosryhmädialogi		
102-43	Sidosryhmävuorovaikutukseen käytetty lähestymistapa ja sen tarkoitus	Jatkuva sidosryhmädialogi		

	Olennaiset näkökohdat ja rajaukset			
102-45	Raportin organisatorinen rajaus	Tilinpäätös		
102-46	Selvitys raportin rajausprosessista	Raportoinnin laajuus		
102-47	Luettelo olennaisista näkökohdista	Olennaisuusarvio		
102-48	Merkittävät oikaisut edellisten raporttien tietoihin	Ei oikaisuja.		
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja rajauksissa	Ei merkittäviä muutoksia laajuudessa ja rajauksissa.	Raisio raportoi toiminnastaan jatkuvien liiketoimintojen osalta.	
102-50	Raportointijakso	Raportoinnin laajuus		
102-51	Edellisen raportin päiväys	Raportoinnin laajuus		
102-52	Raportin julkaisutiheys	Raportoinnin laajuus		
102-53	Raportin yhteystiedot	Raportoinnin laajuus		
102-54	GRI-standardin mukainen raportointi	GRI-sisältöindeksi		
102-55	GRI-sisältövertailu	GRI-sisältöindeksi		
102-56	Raportin ulkoinen varmennus	GRI-sisältöindeksi		
	Taloudellinen vastuu			
201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Taloudellinen vastuu		
204-1	Ostot paikallisilta toimittajilta	Vastuullinen hankinta	Raportoimme viljaostot kotimaisilta viljelijöiltä.	
205-2	Korruption vastaiset toimet	Tilinpäätös		x
	Ympäristövastuu			
301-1	Raaka-aineet	Vastuullinen hankinta Raision ympäristövaikutukset	Raportoimme tuotteiden raaka-aineet	x

302-1	Organisaation oma energian kulutus	Raision ympäristövaikutukset		x
302-3	Energiatehokkuus	Raision ympäristövaikutukset		
302-4	Energiankulutuksen väheneminen	Raision ympäristövaikutukset		x
303-1	Veden kulutus	Raision ympäristövaikutukset		x
304-1	Toimipaikat suojelluilla alueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä	Ympäristövastuu		x
305-1	Suorat päästöt	Raision ympäristövaikutukset		x
305-2	Epäsuorat päästöt	Raision ympäristövaikutukset		x
305-4	Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti	Raision ympäristövaikutukset		x
305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Raision ympäristövaikutukset		x
306-1	Jätevedet	Raision ympäristövaikutukset		x
306-2	Jätteet	Raision ympäristövaikutukset		
307-1	Sakot ja muut sanktiot ympäristömääräysten rikkomisesta	Ympäristövastuu		x
	Sosiaalinen vastuu			
401-1	Rekrytointi ja vaihtuvuus	Raision henkilöstö		x
403-2	Työtapaturmat, sairauspoissaolot	Työturvallisuus ja tapaturmien vähentäminen	Tietoa ei ole raportoitu sukupuolen mukaan.	x
404-3	Kehityskeskusteluprosessien kattavuus	Työtyytyväisyys ja osaamisen kehittäminen		

405-1	Monimuotoisuus ja tasa-arvoiset mahdollisuudet	Raision henkilöstö	Palkkoja ei ole raportoitu sukupuolen mukaan	x
	Elintarvikealan vastuullisuus			
FP1	Vastuullisen hankinnan periaatteiden noudattaminen	Vastuullinen hankinta		x
FP2	Sertifioitujen raaka-aineiden osuus	Vastuullinen hankinta		x
FP5	Sertifioiduissa tuotantolaitoksissa valmistettujen tuotteiden osuus	Tuoteturvallisuus		

Hallinnointi

Raision Oyj:n hallintomalli

Raisio Oyj:llä on noin 39 000 osakkeenomistajaa

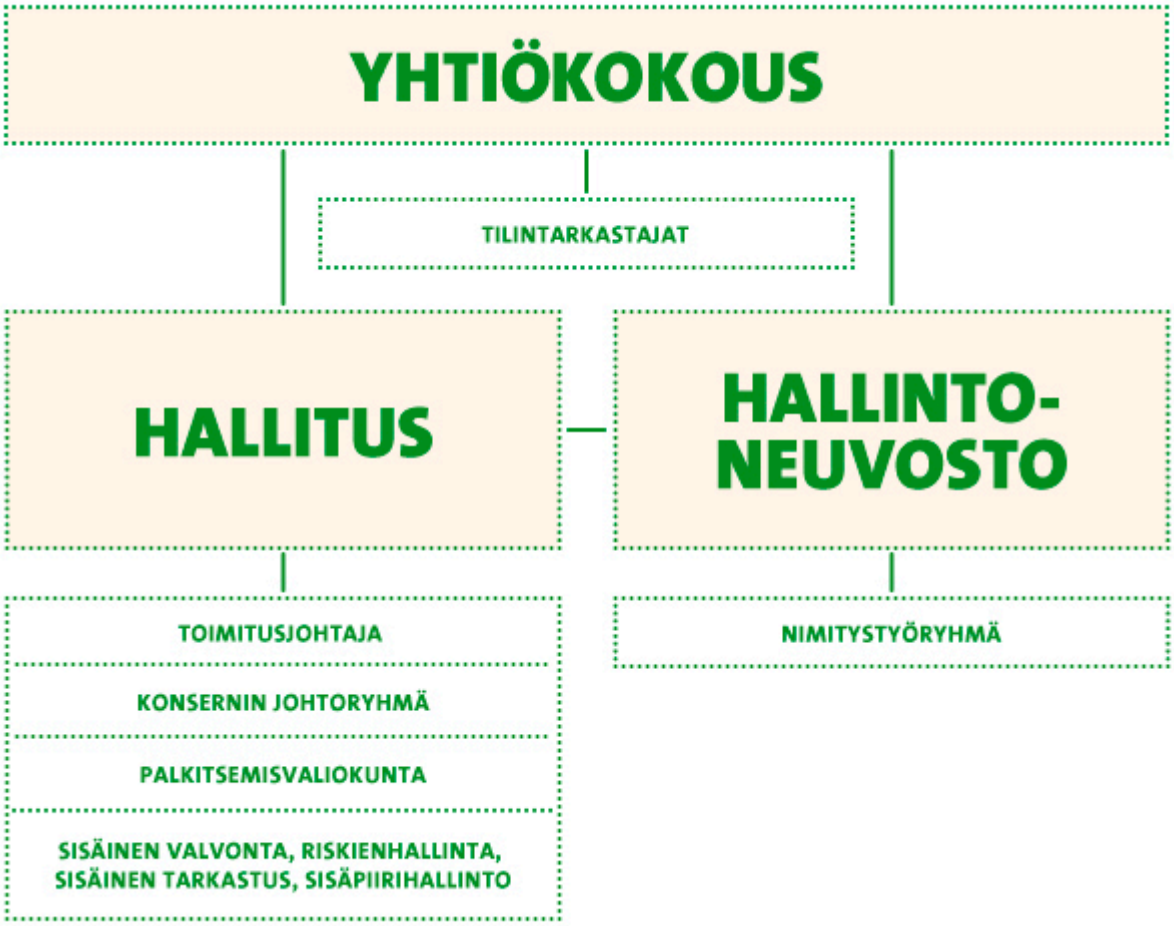

Sijoittajasuhteet

Sijoittajasuhdepolitiikka

Raision sijoittajasuhdetoiminnan tehtävänä on tarjota yhtiöstä luotettavaa ja ajantasaista tietoa kotimaisille ja ulkomaisille sijoittajille sijoituspäätösten tueksi. Tätä tehtävää täydentävät kirjalliset materiaalit, kuten tilinpäätöstiedote ja osavuosikatsaukset, vuosikertomus, yritysvastuuraportti, pörssi- ja lehdistötiedotteet ja internetsivut sekä sijoittaja- ja analyytikkotapaamisten materiaalit. Sijoittajasuhteiden päätehtävänä on varmistaa, että markkinoilla on käytössään oikeat ja riittävät tiedot Raision osakkeiden arvon määrittämiseksi.

Raisio noudattaa kaikessa viestinnässään arvopaperimarkkinalakia, Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita, Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä sekä muita sovellettavia säännöksiä jatkuvasta ja säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta.

Sijoittajasuhdetoiminta

Raision konserniviestintä koordinoi kaikkea yhtiön sijoittajasuhdetoimintaa. Näin varmistetaan tiedon julkistamisen samanaikaisuus ja yhdenvertainen mahdollisuus tavata yrityksen johtoa. Raision sijoittajasuhdetoiminnan lähtökohta on toimia täsmällisesti ja läpinäkyvästi ja tarjota korkealaatuista palvelua.

Hiljainen jakso

Raisiolla on hiljainen jakso aina ennen tulosjulkistusta. Raisio noudattaa kuuden viikon pituista hiljaista jaksoa ennen tilinpäätöstiedotteen ja neljän viikon jaksoa ennen puolivuosi- ja osavuosikatsausten julkistamista. Tänä aikana emme tapaa pääomamarkkinoiden edustajia emmekä kommentoi yhtiön taloudellista tilaa. Tämä koskee tapaamisia, puhelinkeskusteluja ja muita viestinnän muotoja.

Analyytikot

Lista Raisiota seuraavista pankeista ja pankkiiriliikkeiden analyytikoista on saatavilla yhtiön internet-sivujen sijoittajat-osiosta osoitteessa www.raisio.com oheisella linkillä.

Linkki analyytikoiden listaan

Yhteystiedot

Heidi Hirvonen
viestintä- ja IR-päällikkö
puh. 050 567 3060
email: heidi.hirvonen(at)raisio.com

Tietoa osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Raisio Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 21. maaliskuuta 2018 alkaen kello 14.00 Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa, osoite Messukentänkatu 9-13, 20210 Turku.

Ilmoittautuminen

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua osakkeenomistaja, joka on 9.3.2018 merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään torstaina 14. maaliskuuta 2018 kello 15.00 joko

- sähköpostilla osoitteella osakaspalvelu(at)raisio.com,
- puhelimitse numeroon 050 386 4350 (ma-pe klo 9-16),
- telefaksilla numeroon (02) 443 2315 tai
- kirjeitse osoitteella Raisio Oyj, Osakeasiat, PL 101, 21201 Raisio.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilö- tai Y-tunnus, osoite ja puhelinnumero, mahdollisen avustajan nimi sekä se, käyttääkö osakkeenomistaja asiamiestä ja tämän nimi ja henkilötunnus.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain nojalla kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, mikäli hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Osingonmaksu

Raision hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2017 maksetaan osinkoa 0,17 euroa. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 23.3.2018 merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingon maksupäivä on 5.4.2018.

Osoitteenmuutos

Raision osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan osoitteenmuutoksista siihen pankkiin, jossa heillä on arvo-osuustili.

Taloudelliset katsaukset vuonna 2018

JULKAISU	JULKISTUSPÄIVÄ
Osavuosikatsaus tammi-maaliskuu 2018	Perjantai 4.5.2018
Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuu 2018	Keskiviikko 8.8.2018

Osavuosikatsaus tammi-syyskuu 2018	Keskiviikko 7.11.2018

Taloudellisen informaation julkaiseminen

Raisio julkaisee osavuosikatsaukset, puolivuosikatsauksen, vuosikatsauksen, yritysvastuuraportin ja pörssitiedotteet suomeksi ja englanniksi. Raisio julkistaa vuosikatsauksensa aikaisempien vuosien tapaan verkkoversiona. Yritysvastuuraportti on osa Raision vuosikatsausta.

Taloudelliset raportit ja tiedotteet ovat saatavissa yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.raisio.com.

Tiedotteet voi tilata omaan sähköpostiinsa linkillä: www.raisio.com/fi/tiedotteiden-tilaus.

Hallitus 31.12.2017

Puheenjohtaja
Matti Perkonoja
Syntymävuosi: 1949
Kotipaikka: Mynämäki, Suomi
Koulutus: ylioppilasmerkonomi
Keskeinen työkokemus: HKScan Oyj: toimitusjohtaja 2009–2012, talousjohtaja 2000–2009
Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2011 ja puheenjohtaja vuodesta 2013
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: LTP Group Oy: hallituksen puheenjohtaja
Osallistuminen kokouksiin: hallitus 22/22, palkitsemisvaliokunta 17/17
Omistus Raisiossa: sarja V 29.249 kpl

Varapuheenjohtaja
Michael Ramm-Schmidt
Hallituksen puheenjohtaja, Oy Executive Leasing Ab
Syntymävuosi: 1952
Kotipaikka: Espoo, Suomi
Koulutus: diplomiekonomi
Keskeinen työkokemus: Oy Executive Leasing Ab 2004-, Hackman Oyj Abp: konserninjohtaja 2004, Hackman Metos Oy Ab: toimitusjohtaja 1995-2004, Hackman Designor Oy Ab: toimitusjohtaja 1989-1994, International Masters Publishers Inc.: toimitusjohtaja 1986-1989, Skandinavisk Press AB: toimitusjohtaja 1984-1986
Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2005, varapuheenjohtaja vuodesta 2006
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Levanto Oy: hallituksen jäsen, Stala Oy: hallituksen jäsen, Stalatube Oy: hallituksen puheenjohtaja, Stiftelsen Svenska Handelshögskolan: valtuuskunnan jäsen, Menumat Oy: hallituksen jäsen
Osallistuminen kokouksiin: hallitus 21/22, palkitsemisvaliokunta 9/9, tarkastusvaliokunta 6/6
Omistus Raisiossa: sarja V 59.135 kpl

Erkki Haavisto
Maanviljelijä
Syntymävuosi: 1968
Kotipaikka: Raisio, Suomi
Koulutus: MMM, agronomi
Keskeinen työkokemus: oman tilan viljely 1993-
Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2004
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Metsänhoitoyhdistys Lounametsä: hallituksen varapuheenjohtaja, Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö: hallituksen jäsen, Salaojituksen Tukisäätiö s.r.: hallituksen varapuheenjohtaja, Turun Seudun Osuuspankki: hallituksen jäsen, Turun Yliopisto: neuvottelukunnan jäsen
Osallistuminen kokouksiin: hallitus 22/22, palkitsemisvaliokunta 10/10
Omistus Raisiossa: sarja K 364.940 kpl ja sarja V 146.684 kpl kpl

Ilkka Mäkelä
Syntymävuosi: 1957
Kotipaikka: Tampere, Suomi
Koulutus: Koneinsinööri, eMBA
Keskeinen työkokemus: Saarioinen Oy: toimitusjohtaja 2007-2016, Saarioisten Säilyke Oy: toimitusjohtaja 1997-2006, tehtaanjohtaja 1992-1997, Saarioinen Oy: tuotantopäällikkö 1985-1992, Nokia Kaapeli: tuotantoinsinööri 1981-1985
Hallituksen jäsenyys: jäsen 23.3.2017 lähtien
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Eräkontti Oy: hallituksen puheenjohtaja, D.J. Wadenin rahasto: hallituksen jäsen, 4H-säätiö sr: hallituksen puheenjohtaja, Kalaliike V. Hukkanen Oy: hallituksen jäsen, Keskuskauppakamari: kauppatapalautakunnan jäsen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma: työnantajien neuvottelukunnan jäsen, Suomen Metsästäjäliitto: varapuheenjohtaja, Työttömyysvakuutusrahasto: hallintoneuvoston jäsen, Sallila Energia Oy: hallintoneuvoston jäsen
Osallistuminen kokouksiin: hallitus 15/16, tarkastusvaliokunta 6/6
Omistus Raisiossa: sarja V 11.605 kpl

Leena Niemistö
Hallituksen varapuheenjohtaja, vanhempi neuvonantaja, Pihlajalinna Oyj
Syntymävuosi: 1963
Kotipaikka: Helsinki, Suomi
Koulutus: LT, fysiatrian erikoislääkäri
Keskeinen työkokemus: Pihlajalinna Oyj: varatoimitusjohtaja, lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito -segmentin johtaja 2013-2016, Dextra Oy: toimitusjohtaja 2003-2016, Orton Oy: fysiatrian erikoislääkäri 1997-2004
Hallituksen jäsenyys: jäsen 23.3.2017 lähtien
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Stockmann Oyj: hallituksen varapuheenjohtaja ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen, Pihlajalinna Oyj: hallituksen varapuheenjohtaja ja tarkastusvaliokunnan jäsen, Elisa Oyj: hallituksen jäsen ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen, Suomen Messut Osuuskunta: hallituksen jäsen, Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr: hallituksen puheenjohtaja, Oopperan ja baletin tukisäätiö sr: hallituksen puheenjohtaja, Henna ja Pertti Niemistön Kuvataidesäätiö Ars Fennica sr: hallituksen varapuheenjohtaja ja palkintolautakunnan puheenjohtaja, Maanpuolustuskurssiyhdistys ry: hallituksen jäsen, Suomen Kulttuurirahasto sr: hallintoneuvoston jäsen, Suomen Lääketieteen säätiö sr: neuvottelukunnan jäsen, Partiosäätiö - Scoutstiftelsen rs: neuvottelukunnan jäsen, Ortopedian ja Traumatologian tutkimussäätiö sr: hallintoneuvoston jäsen
Osallistuminen kokouksiin: hallitus 15/16, tarkastusvaliokunta 6/6
Omistus Raisiossa: sarja V 1.605 kpl

Ann-Christine Sundell
Senior Advisor
Syntymävuosi: 1964
Kotipaikka: Parainen, Suomi
Koulutus: Filosofian maisteri
Keskeinen työkokemus: PerkinElmer Oy: johtaja, Strategic Business Enterprise (SBE) Genetic Screening 2000-2010; segmenttijohtaja, myynti- ja markkinointijohtaja 1999-2000; markkinointijohtaja 1999; tuoteryhmäjohtaja 1996-1998

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2015
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Medix Biochemica Oy: hallituksen puheenjohtaja, Medix Oy: hallituksen jäsen, Minervasäätiö: hallituksen jäsen ja taloustoimikunnan jäsen, Serres Oy: hallituksen puheenjohtaja, Ledil Oy: hallituksen jäsen, Ledil Group Oy: hallituksen jäsen, Revenio Group Oyj: hallituksen jäsen, Immunovia Ab (Ruotsi): hallituksen jäsen, Blueprint Genetics Oy: hallituksen jäsen
Osallistuminen kokouksiin: hallitus 22/22, palkitsemisvaliokunta 10/10
Omistus Raisiossa: sarja V 4.374 kpl

Hallintoneuvosto 31.12.2017

JÄSEN	AMMATTI	KOTIPAIKKA (SUOMI)	JÄSEN VUODESTA	TOIMIKAUSI PÄÄTTYY, V
Paavo Myllymäki, *puheenjohtaja*, s.1958	Toiminnanjohtaja, maanviljelijä	Mynämäki	1998	2020
Holger Falck, *varapuheenjohtaja*, s.1957	Agronomi, maanviljelijä	Sipoo	2006	2018
Henrik Brotherus, s.1981	Tradenomi	Hausjärvi	23.3.2017	2020
Mårten Forss, s.1955	Ekonomi, maatalousyrittäjä	Kemiönsaari	2015	2018
Vesa Harjunmaa, s.1973	Agrologi, maatalousyrittäjä	Huittinen	2011	2017
John Holmberg, s. 1964	Agrologi, maatalousyrittäjä	Raasepori	2016	2019
Mikael Holmberg, s.1961	Agrologi, maanviljelijä	Parainen	2012	2018
Markku Kiljala, s.1971	Maanviljelijä, maaseutuyrittäjä	Reisjärvi	2012	2018
Timo Könttä, s.1968	Merkonomi, kauppias	Masku	2011	2020
Linda Langh, s. 1983	Varatuomari, toimitusjohtaja, maanviljelysteknikko	Kaarina	2016	2019
Tuomas Levomäki, s.1971	Maat. ja metsät.yo, maatalousyrittäjä	Loimaa	2015	2018
Pirkko Lönnqvist, henkilöstön edustaja, s.1955	Rahtaaja	Turku	2012	2018
Juha Marttila, s.1967	MMT, maanviljelijä	Simo	2013	2020
Ilkka Mattila, s.1962	Maatalousyrittäjä, toimitusjohtaja	Pori	23.3.2017	2020
Jukka Niittyoja, s. 1966	Toimitusjohtaja, maanviljelijä	Ylöjärvi	2016	2019
Jyrki Nurmi, henkilöstön edustaja, s.1957	Pakkaaja	Turku	2008	2018

Yrjö Ojaniemi, s.1959	Toiminnanjohtaja	Lapua	2002	2020
Heikki Pohjala, s.1959	Agrologi, maanviljelijä	Harjavalta	2006	2018
Olli-Pekka Saario, s.1957	Kauppaneuvos	Turku	23.3.2017	2020
Juha Salonen, s.1973	Toimitusjohtaja	Kaarina	2010	2019
Jari Sankari, henkilöstön edustaja, s.1957	Tekninen päällikkö	Kaarina	2007	2018
Matti Seitsonen, s. 1975	Maatalousyrittäjä	Kouvola	2016	2019
Urban Silén, s.1959	Agrologi, maanviljelijä	Salo	2003	2019
Mervi Soupas, s.1968	KTM, maanviljelijä	Sauvo	2013	2019
Rita Wegelius, s.1960	Agronomi, maanviljelijä	Hattula	2006	2018
Tapio Ylitalo, s.1955	Maanviljelijä	Turku	2006	2018

Konsernin johtoryhmä 31.12.2017

Pekka Kuusniemi
Syntymävuosi: 1968
Kotipaikka: Turku, Suomi
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2017-, Hansa Armaturen GmbH, Saksa 2014-2017: toimitusjohtaja, Oras Group: konsernin toimitusjohtaja 2008-2017, myynti- ja markkinointijohtaja 2006-2007, markkinointijohtaja 2002-2006, Tunturi Oy Ltd 1998 - 2001, R.J. Reynolds Finland Oy 1996 - 1998, Suomen Unilever Oy Lever 1994-1996
Keskeisimmät luottamustehtävät: Elintarviketeollisuusliitto ry: hallituksen jäsen, Turun kauppakamari: hallituksen jäsen, Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö s.r.: hallituksen puheenjohtaja
Omistus Raisiossa: sarja V 2.000 kpl

Perttu Eerola
Syntymävuosi: 1972
Kotipaikka: Naantali, Suomi
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Tehtävä Raisiossa: Toimitusjohtaja, Raisioagro
Keskeinen työkokemus: Raisioagro Oy 2014-2017: talousjohtaja, Suomen Lauttaliikenne Oy 2010-2014: CFO, Flander Oy (myöh. Symbio S.a.r.l.) 2009-2010: talousjohtaja, Eurooppa ja 2005-2009 CFO, Lounet Oy 2001-2005: talouspäällikkö ja 2000-2001: laskentapäällikkö, KPMG Oy Ab 1996-2000: tilintarkastaja
Johtoryhmän jäsenyys: jäsen 20.3.2017 alkaen
Keskeisimmät luottamustehtävät: Vihervakka Oy, hallituksen varapuheenjohtaja
Omistus Raisiossa: sarja K 1.430 kpl

Antti Elevuori
Syntymävuosi: 1979
Kotipaikka: Naantali, Suomi
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Tehtävä Raisiossa: Talousjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003-: taloushallinnon ja liiketoiminnan kehittämisen eri tehtävät
Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2014
Keskeisimmät luottamustehtävät: -
Omistus Raisiossa: sarja V 21.549 kpl

Jukka Heinänen
Syntymävuosi: 1972
Kotipaikka: Espoo, Suomi
Koulutus: Diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri
Tehtävä Raisiossa: Johtaja, tuotannot ja toimitusketju
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2017-, Teknos Group Oy 2011-2016: toimitusjohtaja ja 2007-2016: tuotanto- ja logistiikkajohtaja, Huhtamäki Oyj 2005-2006: tehdaspäällikkö
Johtoryhmän jäsenyys: jäsen 15.5.2017 alkaen
Keskeisimmät luottamustehtävät: -
Omistus Raisiossa: -

Sari Koivulehto-Mäkitalo
Syntymävuosi: 1974
Kotipaikka: Masku, Suomi

Koulutus: Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Tehtävä Raisiossa: Lakiasiainjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006-, Schering Oy 2001-2006: lakimies, Konecranes Oyj 2000-2001: lakimies
Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2013
Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun kauppakamari: lakivaliokunnan jäsen
Omistus Raisiossa: sarja V 30.276 kpl

Merja Lumme
Syntymävuosi: 1961
Kotipaikka: Masku, Suomi
Koulutus: Insinööri, eMBA
Tehtävä Raisiossa: Henkilöstöjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003-, PerkinElmer/Wallac Oy: 1992-2003: laadunhallinnan, henkilöstöhallinnon ja henkilöstöjohdon tehtävät, Aimo Virtanen Oy 1991-1992, Saloplast Oy 1988-1992: laadunhallinnan tehtävät
Johtoryhmän jäsenyys: Jäsen vuodesta 2003
Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun Aikuiskoulutussäätiön valtuuskunta: jäsen, Turun kauppakamari: koulutus- ja työvoimavaliokunnan jäsen
Omistus Raisiossa: sarja V 145.744 kpl

Vincent Poujardieu
Syntymävuosi: 1967
Kotipaikka: Bryssel, Belgia
Koulutus: Graduated EDHEC business school (Lille, Ranska)
Tehtävä Raisiossa: Johtaja, Benecol ja liiketoimintojen kehitysjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2007-, Altadis SA, Bryssel 2000-2007: aluejohtaja Benelux ja myöh. Pohjois-Eurooppa, Altadis SA, Pariisi 1994-2000: liiketoiminnan kehitysjohtaja, Ranskan suurlähetystö, Nicaragua 1992-1994: kaupallinen neuvonantaja, Arthur Andersen, Lyon 1989-1992: tilintarkastaja

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2007
Keskeisimmät luottamustehtävät: -
Omistus Raisiossa: sarja V 231.820 kpl

Selvitys hallinto-
ja ohjausjärjestelmästä 2017
RAISIO OYJ
RAISIO

Palkka- ja palkkioselvitys
2017
RAISIO OYJ
RAISIO

Hallituksen toimintakertomus
ja tilinpäätös 2017
RAISIO OYJ
Benecol
ALENTAA TEHOKKAASTI KOLESTEROLIA
Aurinkoinen tehojuoma
RAISIO

Käyttöehdot

Raisio Oyj (sekä kaikki sen suorasti ja epäsuorasti omistamat tytäryhtiöt ja sisaryhtiöt) ylläpitävät tätä verkkosivustoa palveluna asiakkailleen, sijoittajilleen ja muille sidosryhmilleen. LUE NÄMÄ KÄYTTÖEHDOT HUOLELLISESTI ENNEN SIVUSTON KÄYTTÄMISTÄ.

Käyttämällä Raision verkkosivustoa hyväksyt seuraavat ehdot. Jos et hyväksy kaikkia ehtoja, älä käytä sivustoa.

SISÄLLÖN PAIKKANSAPITÄVYYS

Tällä sivustolla annetut tiedot ja asiakirjat annetaan käyttäjien käyttöön "sellaisenaan" ilman minkäänlaista nimenomaisesti ilmaistua tai oletettua takuuta tai mitään kaupankäynnin kohteeksi soveltuvuutta, tiettyyn tarkoitukseen soveltuvuutta tai oikeuksien loukkaamattomuutta koskevaa takuuta. Raisio tekee kaiken kohtuullisesti oletettavan voidakseen tarjota sivustollaan tarkkoja ja ajantasaisia tietoja, mutta se ei kuitenkaan takaa millään tavalla tietojen todenperäisyyttä tai täydellisyyttä. Raisio voi ajoittain lisätä, muuttaa, parantaa tai päivittää sivustolla olevia tietoja ilman erillistä ilmoitusta. Raisio ei ota mitään vastuuta mistään sivuston sisällön virheistä tai mistään pois jätetyistä tiedoista. Raisio ei takaa, että verkkosivusto tai sitä ylläpitävät palvelimet eivät sisällä mitään viruksia tai muita haitallisia elementtejä.

RAJOITETTU KÄYTTÖOIKEUS JA TEKIJÄNOIKEUDET

Raisio antaa sivuston käyttäjälle oikeuden tarkastella, kopioida, ladata ja tulostaa sivustolla olevia asiakirjoja seuraavin rajoituksin:

asiakirjoja saa käyttää vain henkilökohtaisiin, muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin tiedonhaun yhteydessä, eikä asiakirjoja saa muokata.

Seuraavan tekijänoikeus- ja käyttöoikeusilmoituksen on näyttävä kaikissa asiakirjoissa: "Copyright © 1997-2016 Raisio Oyj Kaikki oikeudet pidätetään."

TAVARAMERKIT

Raision tavaramerkkejä käytetään Raision tuotteiden ja palveluiden tunnisteina osoittamaan, kenen tuottamia kyseiset tuotteet ja palvelut ovat. Raision tavaramerkkejä saa käyttää rehellisesti markkinointi- ja mainosmateriaaleissa sekä viitattaessa Raision tuotteisiin ja palveluihin (esimerkiksi lehtiartikkelissa) ilman Raision lupaa sillä edellytyksellä, että tavaramerkkejä käytetään normaalien tavaramerkkien käyttötapojen mukaisesti ja niiden omistaja ilmoitetaan selkeästi. Jos tavaramerkkejä halutaan käyttää jossakin muussa yhteydessä tai muulla tavalla, siihen on hankittava Raision suostumus. Jos käyttäjä ei ole varma, tarvitaanko tiettyyn käyttöön Raision lupaa vai ei, käyttäjän tulee tarkistaa asia Raisiolta.

LINKIT KOLMANSIEN OSAPUOLIEN SIVUSTOILLE

Tällä sivustolla voi olla linkkejä tai viittauksia muihin verkkosivustoihin, joita Raisio ei hallinnoi. Raisio ei kanna minkäänlaista vastuuta tällaisten linkitettyjen sivustojen sisällöstä tai mistään tällaisilla linkitetyillä sivustoilla olevista linkeistä. Tällaiset linkit on tarkoitettu vain käyttäjien avuksi eivätkä ne tarkoita sitä, että Raisio tukisi millään tavalla linkitetyn sivuston sisältöä tai palveluntarjoajaa. Raisio ei ole missään tilanteessa vastuussa tälle sivustolle linkitettyjen kolmansien osapuolten sivustojen sisällöstä tai kyseisten kolmansien osapuolten toimista.

MATERIAALIEN TOIMITTAMINEN

Raisiolle ei tule lähettää tämän sivuston kautta mitään luottamuksellista tai omistusoikeuksien alaista tietoa. Käyttäjän tulee huomioida, että kaikkia sivuston kautta Raisiolle lähetettyä materiaalia käsitellään ei-luottamuksellisina. Jos käyttäjä lähettää Raisiolle tietoja tai materiaalia tämän sivuston kautta, käyttäjä antaa Raisiolle rajoittamattoman ja peruuttamattoman oikeuden käyttää, kopioida, näyttää, suorittaa, muuntaa, siirtää ja jaella kyseisiä tietoja tai materiaalia sekä vapaan oikeuden käyttää mitä tahansa missä tahansa tarkoituksessa lähetettyjä ideoita, konsepteja, tietotaitoa tai tekniikoita. Raisio ei kuitenkaan julkaise lähettäneen käyttäjän nimeä tai muutoin julkaise sitä tietoa, että käyttäjä on lähettänyt Raisiolle sivuston kautta tietoja tai materiaalia, ellei: (a) Raisio saa käyttäjältä oikeutta käyttäjän nimen käyttöön; (b) Raisio ilmoita ensin käyttäjälle, että tämän sivuston tiettyyn osaan lähetetyt tiedot tai materiaali julkaistaan tai niitä käytetään muutoin käyttäjän nimen yhteydessä tai (c) laki edellyttää Raisiota julkaisemaan käyttäjän nimen.

Tämän sivuston kautta ei ole minkäänlaista mahdollisuutta tehdä varsinaista liiketoimintaa Raision kanssa, joten näitä käyttöoikeusehtoja lukuun ottamatta mitään sivustolla tehtyjä toimia ei voida pitää minkäänlaisena sopimuksena Raision ja sivuston käyttäjän välillä.

VASTUUVAPAUSLAUSEKE

Käyttäjä käyttää tätä sivustoa omalla riskillään. Raisio, sen tavaran- tai palveluntoimittajat tai mikään muu kolmas osapuoli, joka on osallistunut tämän verkkosivuston sisällön luomiseen, tuottamiseen tai toimittamiseen, ei ole missään olosuhteissa minkään lainsäädännön nojalla vastuussa käyttäjälle tai kenellekään muulle osapuolelle koituneista välittömistä vahingoista, välillisistä vahingoista, erikoisvahingoista, seuraamuksen luonteisista korvauksista, oheisvahinkojen korvauksista, liitännäisvahingoista tai välillisistä vahingoista, jotka johtuvat tämän sivuston käytöstä.

Verkkosivustoilla oleva tieto saattaa sisältää esimerkiksi viruksia tai ohjelmavirheitä. Raisio ei ole vastuussa mistään lähettämiensä tai vastaanottamiensa tietojen luvattomasta muuttamisesta, viruksista, ohjelmavirheistä eikä mistään niiden seurauksista.

SOVELLETTAVA LAKI JA ERIMIELISYYDET

Näitä käyttöehtoja hallinnoidaan ja tulkitaan Suomen lain mukaisesti. Kaikki näistä käyttöehdoista tai tämän sivuston käytöstä johtuvat erimielisyydet ratkaistaan suomalaisissa tuomioistuimissa, joiden tuomiovallan käyttäjä hyväksyy näiden käyttöehtojen noudattamiseen sitoutuessaan.